

T.C.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

TÜRKİYE
KOOPERATİFÇİLİK
STRATEJİSİ
ve EYLEM PLANI

İZLEME RAPORU 2015

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde, Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü'nün kurulması ile birlikte, ülkemizin kooperatifçilik vizyonu çok farklı bir boyut kazanmış, bu nedenle de kooperatifçilikle ilgili bir strateji geliştirilmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu kapsamda hazırlanan Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı, “güvenilir, verimli, etkin ve sürdürülebilir ekonomik girişimler niteliğini kazanmış bir kooperatifçilik yapısına ulaşma” vizyonu ile Gümrük ve İcaret Bakanlığı koordinasyonunda Yüksek Planlama Kurulunun onayıyla 17 Ekim 2012 tarihinde Sayın Başbakanımız Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından kamuoyuna duyurulmuştur.

Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı, ülkemizde kooperatifçilik sektörünü daha ileri seviyelere taşımak, sürdürülebilirlik, rekabet edebilirlik ve yenilikçiliği sağlamak, toplumdaki kooperatifçilik imajını olumlu yönde güçlendirmek ve ülkemizde kooperatifçilik sektörünü dünyadaki gelişmelere paralel biçimde geliştirme amacını taşımaktadır. Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı'nda bu amaçlar doğrultusunda 7 stratejik hedef belirlenerek, 36 eyleme yer verilmiştir. 7 Stratejik hedef şu şekilde tanımlanmaktadır.

1. Kamu teşkilatlanması ve kooperatiflere hizmet sunum biçimi yeniden yapılandırılacaktır.
2. Eğitim, danışmanlık, bilgilendirme ve araştırma faaliyetleri geliştirilecektir.
3. Örgütlenme kapasitesi ve kooperatifler arası işbirliği imkânları arttırılacaktır.
4. Sermaye yapısı ile kredi ve finansmana erişim imkânları güçlendirilecektir.
5. İç ve dış denetim sistemleri tümüyle revize edilecektir.
6. Kurumsal ve profesyonel yönetim kapasitesi arttırılacaktır.
7. Mevzuat altyapısı uluslararası esaslara ve ihtiyaçlara göre geliştirilecektir.

Dünyada son otuz yıl içerisinde, ekonomik ve sosyal yaşam ile kamu yönetimi anlayışındaki değişimlerin sonucu olarak, devletlerin; ekonomik ve sosyal alanda rollerini azaltmaya, idari, politik ve ekonomik yapıları serbestleştirmeye ve yerelleştirmeye, planlı ekonomiden piyasa ekonomisine geçmeye ve farklı ekonomik sektörlerin gelişimini dengelemeye doğru yöneldikleri bir süreç yaşanmıştır. Bu süreç karşısında, kamusal otoritenin boşalttığı alanlarda etkin bir rol üstlenerek, toplumun karşılanamayan ekonomik ve sosyal gereksinimlerini en iyi biçimde giderilebilecek oluşumlara olan ihtiyaç sürekli artmıştır. Gelişmiş birçok ülkede, kooperatifler gibi kendi kendine yardım eden ve kendi sorumluluklarını yükleyen ekonomik dayanışma örgütleri, ortaya çıkan bu boşluğu büyük ölçüde doldurmuştur.

Bu gelişmeler paralelinde uluslararası kuruluşlar tarafından da önemli adımlar atılmıştır. Birleşmiş milletler 2012 yılını “Uluslararası Kooperatifler Yılı” ilan etmiştir. BM'nin 2012 yılını “Uluslararası Kooperatifler Yılı” ilan etmesinin amacı, kooperatifler hakkında farkındalık oluşturmak, kooperatiflerin kurulması ve güçlendirilmesini desteklemek ve hükümetleri bu yönde teşvik etmektir. BM'nin bu kararı; kooperatif işletme modelinin ekonomik ve sosyal kalkınmada oynadığı temel rolün tanınması, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde

yaşayan insanların ekonomik ve sosyal kalkınmalarında kooperatiflere tam katılım sağlamlarının desteklenmesi ve özellikle kooperatiflerin yoksullukla mücadelede aktif rol alması anlamına gelmektedir.

Kooperatifçilik için önem arz eden bir diğer kuruluş, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ise 2002 yılında kooperatifçiliğe ilişkin hedefler, politika çerçevesi, bu kapsamda devletlerin rolü ve teşvik için almaları gereken önlemleri ayrıntılı bir şekilde ele alan “Kooperatiflerin Teşvik Edilmesi” başlıklı 193 sayılı Tavsiye Kararını 2002 yılında kabul etmiştir. Avrupa Birliği bünyesinde ise, kooperatiflerin; sosyal ve ekonomik önemine, geliştirilmesine ve desteklenmesine, rekabet yeteneklerinin arttırılmasına yönelik çalışmalar ve düzenlemeler yapılmıştır.

Tüm bu gelişmeler, ülkemizi de yakından etkilemekte ve ilgilendirmektedir. Bu nedenle, değişen Türkiye ve dünya koşulları gözetilerek, ülkemiz kooperatifçiliğinin ideal yönde geliştirilmesi hedefi çerçevesinde, kamunun ve diğer aktörlerin rolünün iyi bir şekilde tanımlanması ve alınabilecek tedbirlerin tespiti bakımından “yeni bir planlama sürecine” ihtiyaç duyulmuştur.

Kooperatifçiliğe yönelik bu strateji; Anayasamızın 171 inci maddesinde “**Devlet, milli ekonominin yararlarını dikkate alarak, öncelikle üretimin artırılmasını ve tüketicinin korunmasını amaçlayan kooperatifçiliğin gelişmesini sağlayacak tedbirleri alır**” şeklinde ifadesini bulan, kooperatifçiliğin geliştirilmesi ilkesine dayanmaktadır.

Halen günümüzün en etkili kalkınma araçlarından birisi olarak görülen kooperatifçilik sisteminin, rasyonel ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınıp uygulanması; üreticilere, tüketicilere, küçük işletmelere ve diğer menfaat sahiplerine olduğu kadar, atıl kaynakların harekete geçirilmesine, mikro kredi ve finansman imkânlarının genişletilmesine, sermaye birikiminin sağlanmasına, yeni istihdam alanları oluşturulmasına, üretimin arttırılmasına, tarımın ve küçük çaplı üretimlerin sanayiye entegrasyonuna, piyasaların olumlu yönde regülasyonuna, girişimcilik ve ortak iş yapma kültürünün geliştirilmesine, sosyal sermayenin arttırılmasına, gelirin daha adil paylaşımına, yoksulluğun azaltılmasına ve dolayısıyla ülkemizin bir bütün olarak kalkınmasına önemli ölçüde katkı sağladığı görülmektedir.

Yukarıda sıralanan tüm bu hususlar, Kooperatifçilik Stratejisi’nin hem dayanağı hem de çıkış noktasını oluşturmaktadır.

Kooperatifçilik Stratejisinin hazırlık sürecinde olduğu gibi uygulama süreci de aynı katılımcı anlayışla sürdürülmektedir.

UYGULAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Uygulama, izleme ve değerlendirme sistemi;

- ✓ “Çalışma Birimleri”,
- ✓ “Stratejik Hedefler İzleme Birimi” ve
- ✓ “Değerlendirme ve Yönlendirme Komitesi”

olmak üzere üç birimden oluşmaktadır. Bu birimlerin çalışmalarında; kamu kurumları, kooperatifçilik sektörü ve ilgili sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği halinde paylaşımcı ve katılımcı bir anlayış hâkim olmuş ve şeffaflık sağlanmıştır. Uygulama, izleme ve koordinasyon sisteminin detayları ilgili bakanlıklarca müştereken hazırlanan “**Uygulama, İzleme ve Koordinasyon Genelgesi**” ile düzenlenmiştir.

Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı'nın uygulama, izleme ve koordinasyon sistemine ilişkin sekretarya görevini Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü yürütmektedir. Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünde her eylemin takibi bir Daire Başkanının sorumluluğuna verilmiştir.

Ayrıca, Stratejinin paydaşı olan diğer ilgili Bakanlıklar bünyesinde de, söz konusu sekretaryanın çalışmalarına yardımcı olmak üzere Kooperatifçilik Stratejisi İzleme Birimleri kurulmuştur. Uygulama, izleme ve değerlendirme sistemi kurulmasına yönelik çalışmalar 2012 yılında tamamlanmıştır.

İlgili Bakanlık ve sorumlu kuruluşların çalışma birimlerince düzenlenen Gelişim Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı Sekretaryası görevini yürüten Kooperatifçilik Genel Müdürlüğüne iletilmiştir.

Dolayısıyla, Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı öngörülen takvim çerçevesinde uygulanmaya başlanmış olup, 2013 yılı sonu itibariyle eylemlerle ilgili önemli ilerlemeler gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda hazırlanan işbu İzleme Raporu, 17 Ekim 2012'den bu yana 7 hedef kapsamında 36 faaliyetteki gelişmeleri içermektedir. Raporda, yapılan çalışmalara ilişkin özet bilgiler verilmiş ve tamamlanan eylemler yansıtılmıştır.

Bu çerçevede bir yıl içinde her bir eylemle ilgili olarak yapılan çalışmalar ve geline aşamaya aşağıda yer verilmiştir.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 1	Kamu Teşkilatlanması ve Kooperatiflere Hizmet Sunum Biçimi Yeniden Yapılandırılacaktır.
Faaliyet 1.1.	Kooperatifler konusunda ilgili bakanlıkların (GTB-GTHB-ÇSB) düzenleme ve gözetim kapasitelerinin artırılması sağlanacaktır.
Sorumlu Kuruluş	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (GTB)
İlgili Kuruluşlar	Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı (GTHB), Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB), ilgili kamu kurum ve kuruluşları, Türkiye Milli Kooperatifler Birliği (TMKB), Alman Kooperatifleri Konfederasyonu (DGRV)
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kooperatifler konusunda görevli kamu kurumlarının hizmetlerinin daha uygun hale getirilmesi amacıyla politika oluşturma, düzenleme ve denetim kapasitelerinin artırılmasına yönelik düzenlemelerin tamamlanması İlgili bakanlıklarda kooperatifler konusunda görevli birimlerin organizasyon yapılarının yenilenmesi, düzenleme ve denetim kapasitelerinin artırılması ve esas olarak kaynak ve personel yapılarının güçlendirilmesi yönünde düzenlemeler ile 1163 sayılı Kooperatifler Kanununda değişiklikler yapılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Eylemle ilgili ilk olarak 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünün kurulmasıyla kooperatifçilikle ilgili yeni düzenlemeler de hayata geçirilmeye başlanılmıştır:

- Bu konuda öncelikle Kooperatifçilik Genel Müdürlüğüne önemli yeni görev ve yetkiler verilmiştir.
- Ayrıca, Genel Müdürlük bünyesinde kariyer meslek grubu mensubu Gümrük ve Ticaret Uzmanları istihdam edilmeye başlanılmış olup, 31/12/2015 tarihi itibarıyla bu unvan altında çalışanların sayısı 41'e ulaşmıştır.
- Öte yandan, Genel Müdürlükler bünyesinde istihdam edilen Kontrolörler, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığında tek çatı altında toplanarak güçlü bir denetim birimi oluşturulmuştur.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na 04/04/2014 tarihli ve 1030 sayılı yazı gönderilerek eylemle ilgili olarak Bakanlıklarda

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

yapılan düzenlemelerle kooperatiflere yönelik olarak çalışan birimin yapısında ve personel sayısında meydana gelen değişiklikler hakkında bilgi istenmiştir.

- Bu yazılara cevaben, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınan 15/04/2014 tarih ve 20646388/345/5163 sayılı yazıda, Bakanlığın Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne bağlı bulunan Yapı Kooperatifleri Dairesi Başkanlığında; Kuruluş, Standart ve Tasfiye Şube Müdürlüğü, Mevzuat ve Değerlendirme Şube Müdürlüğü, İzleme ve Denetim Hizmetleri Şube Müdürlüğü, Konut Politikaları Şube Müdürlüğü birimleri mevcut olduğu, tüm birimlerde toplamda 20 personel görev yapmakta olduğu bildirilmiştir. Ayrıca, Bakanlığın 2011 yılında faaliyete geçirilen yapı kooperatiflerinin iş ve işlemlerinin interaktif olarak tutulduğu "e-kooperatif" Yapı Kooperatifleri sistemine göre Bakanlık taşra teşkilatları olan 81 Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinde şu an için Bakanlık Temsilcisi unvanına sahip 600 personelin yapı kooperatiflerine yönelik çalışma yürütmekte olduğu iletilmiştir.
- Aynı şekilde, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan alınan 17/04/2014 tarih ve 68734252.205.99/484 sayılı yazıda, kooperatiflere yönelik olarak çalışma biriminin Teşkilatlanma Dairesi Başkanlığı içerisinde Teşkilatlanma Çalışma Grubu olduğu ve faaliyetine devam ettiği ve bu grubun 1 sorumlusunun ve 10 personelinin bulunduğu bildirilmiştir.
- İlgili kuruluşlar olan GTHB ve ÇŞB na gönderilen yazılarla eylem hakkında ilgili Bakanlıklarda bir farkındalık oluşturulmuştur.

2015 yılında Bakanlığımızca, kooperatif ve üst kuruluşlarının genel kurul toplantılarında bakanlık temsilcisi olarak görevlendirilmek üzere personel yetkilendirmeye yönelik 30/05/2015 tarihinde bakanlık temsilciliği sınavı yapılmıştır. Sınav öncesinde, Bakanlığımız personeline adaylara iki grup halinde eğitim verilmiştir. Sınava 509 aday başvuru yapmış olup bunların 282'si başarılı, 196'sı başarısız olurken 31 aday sınava katılmamıştır.

Kooperatifler Kanununun değişiklik çalışmaları kapsamında ise bazı hususlar bakımından bu konu ele alınmıştır. Şöyle ki; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın kooperatiflerden sorumlu oldukları, bu sorumluluğun çerçevesini ise, bu bakanlıkların kuruluş kanunları ile bu kanunda yer alan hükümlerin çizdiği düzenlenerek bakanlıkların yürütecekleri görevler genel olarak sıralanmıştır.

Bu kapsamda Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem planına uygun olarak, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın, kooperatiflerin ve birliklerin ortaklarına, yöneticilerine, personeline ve isteyen diğer kişilere eğitim verilmesi, eğitimin kapsamı, niteliği, sertifikalandırılması konularında çalışma ve düzenlemeler yapabileceği öngörülmüştür.

Diğer yandan ilgili bakanlıkların denetime ilişkin görev ve yetkileri çok açık bir şekilde kaleme alınarak, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bu denetimlere ilişkin usul ve esaslar konusunda düzenleme yapma yetkisi verilmiştir.

C) ÖNERİLER

Taslak halindeki Kooperatifler Kanununun henüz yasalaşmaması faaliyetin etkinliğini düşürmektedir.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 1	Kamu Teşkilatlanması ve Kooperatiflere Hizmet Sunum Biçimi Yeniden Yapılandırılacaktır.
Faaliyet 1.2.	İlgili bakanlıklarca kooperatiflere sunulan hizmetlerden mümkün olanları kooperatif üst kuruluşlarına devredilecektir.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, �SB, Orman ve Su İşleri Bakanlığı (OSİB), TMKB ve Kooperatif Merkez Birlikleri
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kamu tarafından kooperatiflere ve kooperatif ortaklarına sunulan hizmetlerden mümkün olanlarının yeniden yapılandırılacak olan kooperatif üst örgütlerine devredilmesi Kamu tarafından kooperatiflere sunulan bazı hizmetlerin uygun şekilde yapılandırılmış kooperatif üst kuruluşlarına devredilmesi amacıyla rapor hazırlanacak ve mümkün olanlar için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

B) YAPILAN  ALIşMALAR

8

Yeterli kurumsal yapıyı oluşturmuş TESKOMB, PANKOB RLİK, OR-KOOP, Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği gibi üst kuruluşlara denetim yetkisi devredilmiş, denetim ve eğitim hizmetlerinin önemli bir bölümü bu Birlikler aracılığıyla daha etkin bir şekilde y r t lmeye başlanmıştır.

Kuruluş, anasözleşme değişiklik izin işlemleri ve inceleme gibi bazı hizmetler Taşra Teşkilatlarına devredilerek hizmetler yerelleştirilmiştir.

Kooperatiflerden sorumlu Bakanlıklar tarafından kooperatiflere sunulan bazı hizmetlerin (eğitim, danışmanlık, denetim vb.) bir kısmının uygun şekilde yapılandırılmış kooperatif üst kuruluşlarına devredilmesi öngörülmektedir.

Yeni Kooperatifler Kanunu Tasarısı Taslağında denetim ve danışmanlık gibi hizmetlerin kooperatif üst kuruluşları olan kooperatif birliklerine devredilmesi ve kooperatif denetçileri tarafından gerçekleştirileceği ve bu denetçilerin, kooperatif denetim içinde yeterli eğitimi, deneyimi ve Kooperatif Denetçiliği Yetki Belgesini haiz olması öngörülmektedir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Denetime yetkili kooperatif birliklerine, kooperatif denetçilerine ve bunların yapacakları denetim faaliyetlerine ilişkin usûl ve esasları çıkaracağı bir yönetmelikle belirleyeceği öngörülmektedir.

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Türkiye Milli Kooperatifler Birliği, Kooperatif birliklerinin bir araya gelmesiyle oluşturulan, amacı; kooperatifler arası işbirliği ve dayanışmayı geliştirerek koordinasyonu sağlamak, ülke kooperatifçiliğinin gelişimi ve sorunlarının çözümüne yönelik eğitim, araştırma, inceleme ve denetim faaliyetlerinde bulunmak, kooperatifçilik konusunda uluslararası alanda yaşanan gelişmeleri takip etmek ve kooperatifleri temsil etmek olan bir yapı olarak öngörülmektedir.

Türkiye Milli Kooperatifler Birliği tarafından gerçekleştirilmesi öngörülen eğitim ve araştırma hizmetlerini yerine getirmek üzere “Eğitim ve Araştırma Birimi” ile denetime yönelik faaliyetlerini yürütmek üzere bir “Denetim Birimi” kurulacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki maddeler ile kooperatifçilik alanında gerçekleştirilecek eğitim denetim ve danışmanlık konularında sadece ilgili Bakanlıkların değil kooperatif birlik ve üst kuruluşlarının da bu konudan sorumlu hale getirilmesi hedeflenmektedir.

Öte yandan, bu Eylemin gerçekleştirilebilmesi, kooperatif üst kuruluşlarının kurumsal yapılarının güçlendirilmesi ve devredilmesi öngörülen hizmetleri yerine gereği gibi yerine getirecek niteliğe erişmeleri de gerekmektedir. Bu nedenle 1.2 numaralı Eylemin gerçekleştirilebilmesi amacıyla, kooperatif üst örgütlenmesinin yeniden yapılandırılmasına yönelik olan 3.1 numaralı Eylem ile kooperatif üst örgütlerinin kendi strateji belgelerini hazırlamalarına ilişkin olan 6.2 numaralı Eyleme ilişkin çalışmalar paralel şekilde yürütülmektedir. Bu çerçevede, anılan Eylemlerdeki gelişmeler de dikkate alınarak çalışmalar sürdürülmektedir.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 1	Kamu Teşkilatlanması ve Kooperatiflere Hizmet Sunum Biçimi Yeniden Yapılandırılacaktır.
Faaliyet 1.3.	Kooperatiflere yönelik gözetim, denetim ve uygulama hizmetlerinin etkinleştirilmesi ve sağlıklı istatistiki verilerin üretilmesini sağlamak üzere bir veri tabanı (e-kooperatif/KOOP-BİS) oluşturulacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, Kalkınma Bakanlığı, TÜİK, TMKB, Kooperatif Üst Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2012-2014
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kooperatiflerle ilgili istatistik üretme sisteminin oluşturulması. Türkiye'deki kooperatiflerin ekonomik ve sosyal katkılarına ilişkin istatistiki verilerin yıllık olarak yayınlanması Kooperatiflerle ilgili istatistiki bilgilerin doğru bir şekilde toplanması, kamusal hizmetlerin hızlı ve daha etkili biçimde sunulabilmesi ve şeffaflığın artırılabilmesi amacıyla e-kooperatif veri tabanı oluşturulacaktır. Oluşturulacak bu veri tabanında sistemlerin entegrasyonun sağlanabilmesi için ilgili bakanlıklar tarafından ortak bir yazılım kullanılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Kooperatiflerle ilgili istatistiki bilgilerin doğru bir şekilde toplanması, kamusal hizmetlerin hızlı ve daha etkili biçimde sunulması ve şeffaflığın artırılması amacıyla Kooperatif Bilgi ve Denetim Sistemi (KOOP-BİS)'in kurulması için çalışmalara başlanılmıştır. Bu konuda, yazılım hizmeti alım işi için 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu çerçevesinde ihaleye çıkılmış olup, 17/10/2012 tarihinde ihaleyi kazanan firma ile sözleşme imzalanmıştır.

Yüklenici firma ile sözleşme imzalanmasını müteakip 19/10/2012 tarihinde yazılım hizmet alım işine başlanılmış olup 2012 yılı Aralık ayı sonu itibariyle analiz çalışmaları tamamlanmıştır. Ocak 2013'te tasarım çalışmalarına başlanılmış ve 06/03/2013 tarihinde yüklenici firma tarafından hazırlanan Analiz ve Tasarım Raporu idareye sunulmuştur.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığımıza veri tabanına uygunluğunun belirlenmesi amacıyla gönderilen söz konusu Rapor ilgili komisyonların ve anılan Başkanlığının uygun bulmasını müteakip 22/04/2013 tarihli makam onayı ile kabul edilmiştir.

Yazılım geliştirme ve kodlama çalışmaları tamamlanan projenin, test çalışmalarına devam edilmektedir.

Öte yandan, i  ve dış entegrasyon sağlanacak kurum ve kuruluşlar ile çalışmalar hızla sürdürülmektedir. Bu kapsamda projemizin en önemli entegrasyon noktalarından birisi olan, MERS S uygulaması ile test entegrasyonunu sağlamak için MERS S tarafından gerekli test ortamı kurulmuş ve üzerinde çalışmalara başlanılmıştır. Bu arada veri tabanının sağlanan gerçek sunuculara kurulması çalışması tamamlanmış ve sanayi.net ortamındaki mevcut verilerin aktarılması ve uyumlaştırma çalışmaları yürütülmektedir. Adalet Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile yapılacak protokoller kapsamında entegrasyon çalışmaları sürdürülmektedir.

Bu çalışmaların yanında, ihtiyacımız olan veri alışverişini sağlamak noktasında Projenin işleyişine etkinlik ve hız katacak olan Bakanlığımız Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca oluşturulacak entegrasyon veri havuzunun kullanılmasına yönelik planlamaya başlanılmıştır.

Ayrıca, “Proje” kapsamında aşağıdaki çalışmalar da yapılmıştır:

- Sosyal Güvenlik Kurumu ile 3 Aralık 2013 tarihinde veri paylaşım protokolü imzalanmış, web servisinin kullanımına ilişkin teknik çalışmalar sürdürülmektedir.
- Programda tespit edilen hususlara ilişkin 289 sayfalık çalışma ve buna ait rapor firmaya 25 Aralık 2013 tarihinde iletilmiş ve firmadan gelen tüm bu hususlara ilişkin cevapların teknik değerlendirmesi, Bilgi İşlem  ubesi personeline düzenli toplantılarla s rd r lm  tur.
- Güncel ihtiyaçlar ve yeni eklenen talepler doğrultusunda sistem ara yüzü geliştirme çalışmalarına devam edilmiş, bu doğrultuda programda yapılan iyileştirmeler idare ve firma ile her gün düzenli yapılan toplantılar ile teknik olarak değerlendirilmiştir.
- Emniyet Genel Müdürlüğü ile veri paylaşımına ilişkin yazışmalar tamamlanmış, taslak protokol hazırlıkları kapsamında Bakanlığımız ilgili birimlerinden görüş alınması amacıyla yazışma yapılmış cevapları derlenmektedir.
- Yüklenici firma tarafından idareye gönderilen test prosedürleri, konusuna göre ilgili  ubelere dağıtılarak incelenmesi, varsa görüşlerin ve eleştirilerin bildirilmesi istenilmiş, bunun sonucu tespit edilen eksikliklerin giderilmesi amacıyla ilgili firmaya iletilmiştir.

Sürdürülen test çalışmalarının yanında i  ve dış entegrasyon sağlanacak kurum ve kuruluşlar ile çalışmalar devam etmektedir. Adalet Bakanlığı ile yapılacak protokol kapsamında entegrasyon toplantıları sürdürülmekte olup, Emniyet Genel Müdürlüğü ile sistem entegrasyonu ve bilgi paylaşımına ilişkin protokol 25.08.2014 tarihinde imzalanarak yürürlüğü konmuştur. Bu kapsamda projemizin en önemli entegrasyon noktalarından birisi olan, MERS S uygulaması ile test entegrasyonunu sağlamak için MERS S tarafından gerekli test ortamı kurulmuş ve üzerinde çalışmalara başlanılmıştır.

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Bu arada veri tabanının sağlanan gerçek sunuculara kurulması çalışması tamamlanmış ve sanayi.net bilgi sisteminden mevcut verilerin aktarılması ve uyumlaştırma çalışmaları yürütülen Sistemin tam olarak işlemesi ile birlikte;

- a. Kooperatiflerin genel kurul ortaklar listesinin elektronik ortamda hazırlanabilmesi,
- b. Genel kurul başvurularının elektronik ortamda yapılabilmesi,
- c. Kooperatif ve üst kuruluşlarının güncel ortak listelerinin,
- d. Her vatandaşın ülke düzeyinde hangi kooperatiflerde ortak olduğu ve kişilerin ortaklık durumları (faal, ortaklıktan ayrılmış, çıkarılmış, kesinleşmiş, ölmüş, devretmiş gibi),
- e. Proje kapsamındaki kooperatifler aracılığıyla ne tür işlemler yapıldığının takip edilebilmesi,
- f. Türleri itibarıyla ülke çapındaki kooperatiflerin sektör büyüklüğünün ne olduğunun tespit edilebilmesi,
- g. Kurum denetim raporlarının bilgi sistemine aktarılması ve geçmiş denetim dokümanlarının sistem üzerinden erişilmesi, sağlanacaktır. Proje kapsamında rutin işlere devam edilmiş ve deneme yayınlarına başlanmıştır.

D) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 2	Eğitim, danışmanlık, bilgilendirme ve araştırma faaliyetleri geliştirilecektir.
Faaliyet 2.1.	Kooperatifçilik eğitim ve araştırma faaliyetlerini yürütecek bir yapılanmaya gidilecektir.
Sorumlu Kuruluş	TMKB
İlgili Kuruluşlar	Kooperatif Üst Kuruluşları, GTB, GTHB, ÇŞB, OSİB, Üniversiteler
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Eğitim ve araştırma faaliyetlerinin kurumsallaştırılmasına yönelik düzenlemelerin tamamlanması Kooperatifler Kanunu değişikliğine bağlı olarak, eğitim ve araştırma faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla, ilgili Bakanlıkların, Üniversitelerin ve kooperatif üst kuruluşlarının katılımı ile eğitim ve araştırma faaliyetlerini yürütecek bir yapılanma oluşturulacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Kooperatifçilik Eğitim ve Araştırma Enstitüsü kurulması imkânlarını araştırmak üzere TMKB bünyesinde çalışma başlatılmıştır. Enstitü kurulması çalışmalarında yararlanılabilecek uzman kişi ve kurumlarla temas kurulmak üzere de bir çalışma başlatılmış olup, görüşmeler devam etmektedir.

Ayrıca, bu eylem Kooperatifler Kanunu Tasarı Taslağında ülkemizdeki kooperatiflerin tepe kuruluşu olan Türkiye Milli Kooperatifler Birliğine özel önem ve fonksiyonlar verilmiş, güçlü, temsil kabiliyetine sahip ve fonksiyonel bir yapı oluşturulmak istenerek kooperatifçilik ile ilgili olarak araştırma, inceleme ve yayım yapmak, kooperatifçiliğe ve kooperatiflere yönelik eğitim planları ve programları hazırlayıp uygulamak üzere bünyesinde Eğitim ve Araştırma Birimi kurma görevi verilmiştir. Bu itibarla Türkiye Milli Kooperatifler Birliğinin yıllık gelirlerinin en az yüzde ellisinin Eğitim ve Araştırma ile Denetim birimlerinin faaliyetleri için harcanacağı kuralı getirilmiştir.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 2	Eğitim, danışmanlık, bilgilendirme ve araştırma faaliyetleri geliştirilecektir.
Faaliyet 2.2.	“Kooperatif Girişimciliği Eğitim Projesi” (KGEP) çalışması yapılarak, uygulamaya konulacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, OSİB, TMKB, KOSGEB, TKK, Üniversiteler, DGRV
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Her yıl “Kooperatifçilik Girişimciliği Eğitimi” alan katılımcı sayısı Kooperatifçilik potansiyeli bulunan alanlarda, kooperatif kurulmasına önderlik edebilecek kimseleri harekete geçirebilmek amacıyla oluşturulacak proje kapsamında kooperatif girişimcilik eğitimi verilecektir.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Genel Müdürlüğümüz ve DGRV ile işbirliği ile illerde düzenlenen ikişer günlük eğitimler gerçekleştirilmektedir. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü, Alman Kooperatifleri Konfederasyonu (DGRV) Türkiye Temsilciliği işbirliği ile Kanaat Önderleri (Belediye Meclis Üyeleri, İl Genel Meclisi Üyeleri, Öğretmenler, Din Görevlileri, Muhtarlar, Potansiyel Girişimciler ile yerel kooperatif yöneticilerine) katılımlarıyla Kooperatif Girişimciliği Eğitimi; 2016 yılında Denizli’de gerçekleştirilmiştir.

9-10 Mayıs 2016 tarihlerinde Denizli’nin Çivril ilçesinde her yönüyle büyük çoğunluğunu kadınların oluşturduğu yaklaşık 140 katılımcıya kooperatifçilik anlatılmıştır. Gerçekleştirilen bu eğitimde; girişimcilik, yeni iş fikirlerinin oluşturulması, kooperatifçiliğin anlamı ve ilkeleri, diğer örgütlenme biçimlerinden farklılıkları, Dünyada ve Türkiye’de kooperatifçiliğin durumu ve güncel gelişmeler yanında tedarik ve pazarlama konuları anlatılmıştır. İki gün süren bu eğitimi başarılı bir şekilde tamamlayan yaklaşık 140 katılımcıya yapılan törenle “Kooperatif Girişimciliği Eğitimi Katılım Belgesi” verilmiştir.

8-9 Ekim tarihlerinde Antalya’da gerçekleştirilen eğitim programına büyük çoğunluğunu kadınların oluşturduğu 22 katılımcıya Antalya Ticaret Borsası’nda düzenlenen eğitim programında Alman Kooperatifleri Konfederasyonu’ndan (DGRV) uzmanları ve genel müdürlüğümüz personeli tarafından girişimcilik ve kooperatifçilik eğitimi verilmiştir. İki gün süren eğitim programını başarılı bir şekilde tamamlayan katılımcılara “Kooperatif Girişimciliği Eğitimi Katılım Belgesi” verilmiştir.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 2	Eğitim, danışmanlık, bilgilendirme ve araştırma faaliyetleri geliştirilecektir.
Faaliyet 2.3.	Kooperatif denetim ve yönetim kurulu üyelerine eğitim ve sertifikasyon zorunluluğu getirilecektir.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, TMKB, kooperatif üst kuruluşları
Uygulama Dönemi	2012-2014
Performans Göstergesi ve Açıklama	2014 yılından başlanarak, 2016 yılının sonuna kadar bütün kooperatif yönetim ve denetim kurulu üyelerinin sertifikasyonunun sağlanması Kooperatifler Kanunu değişikliğine bağlı olarak, kooperatif denetim kurulu üyeleri tarafından yapılan denetimlerin daha etkin hale getirilmesi ve yönetim kurulu üyelerinin yönetim becerilerinin artırılması amacıyla, yönetim ve denetim kurulu üyeleri için düzenlenecek eğitim programını tamamlama ve sertifika alma zorunluluğu getirilecektir.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Faaliyet kapsamında, Bakanlığımız koordinasyon ve desteğinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı işbirliğinde hazırlanan “Kooperatifçilik Geliştirme ve Uyum Eğitimi Programı (KOOP-GEP)” Milli Eğitim Bakanlığınca onaylanmış ve 2014 yılında yürürlüğe konulmuştur.

Kooperatiflerin kuruluş ve işleyişine ilişkin iş ve işlemleri gerçekleştirme yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmeyi amaçlayan “Kooperatifçilik Geliştirme ve Uyum Eğitimi Programı”ndan; kooperatiflerde yönetici, denetçi veya personel olarak çalışmış ya da çalışmak isteyenler, yeni kooperatif kuracaklar veya kooperatifçiliğe ilgi duyanlar ile kooperatiflere hizmet sunanlar (avukat veya muhasebeci gibi) en az ilkokul seviyesinde eğitimini tamamlamış olmak kaydıyla yararlanabilmektedir.

Halk Eğitim Merkezlerince yürütülen eğitimler, kooperatif üst kuruluşlarının gösterdiği uygun mekânlarda da verilebilmektedir. Program kapsamında verilen eğitim sonunda katılımcıların bilgileri sınavla ölçülerek ve başarılı olanlara Milli Eğitim Bakanlığınca sertifika verilmektedir.

Halk Eğitim Merkezlerince yürütülen eğitimler, kooperatif üst kuruluşlarının gösterdiği uygun mekânlarda da verilebilmektedir. Program kapsamında verilen eğitim sonunda katılımcıların bilgileri sınavla ölçülerek ve başarılı olanlara Milli Eğitim Bakanlığınca sertifika verilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan yazışmalar sonucunda KOOP-GEP çerçevesinde 2014 yılında; Antalya, Aydın, Balıkesir, Bitlis, Bursa, Çankırı, Çorum, Edirne, Isparta, Kastamonu, Kırklareli, Kırşehir, Kilis, Kocaeli, Samsun, Sinop, Tekirdağ, Trabzon, Uşak ve Yozgat olmak üzere 20 ilde açılan toplam 36 kursa katılan 1.854 kişinin sertifika almaya hak kazandığı tespit edilmiştir.

1 Ocak - 31 Aralık 2015 tarihleri arasında ise; Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Aksaray, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bilecik, Bitlis, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Gaziantep, Giresun, Gümüşhane, Hatay, Isparta, İstanbul, Kahramanmaraş, Karaman, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Kilis, Kocaeli, Konya, Kütahya, Manisa, Mardin, Mersin, Muğla, Muş, Nevşehir, Niğde, Ordu, Osmaniye, Sakarya, Samsun, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Van, Yalova ve Yozgat olmak üzere 54 ilde açılan toplam 333 kursa katılıp başarılı olan 12.936 kursiyerin sertifika almaya hak kazandığı anlaşılmıştır.

Tablo: KOOP-GEP eğitimlerine ilişkin istatistiki bilgiler (01/01-31/12/2015)

İLLER	AÇILAN KURS	TOPLAM KURSİYER	ERKEK KURSİYER	KADIN KURSİYER
ADANA	19	956	888	68
ADİYAMAN	1	17	17	0
AFYONKARAHİSAR	5	99	98	1
AKSARAY	1	30	26	4
ANKARA	18	382	347	35
ANTALYA	11	911	864	47
BALIKESİR	4	338	316	22
BİLECİK	2	62	60	2
BİTLİS	3	77	72	5
BURSA	6	461	413	48
ÇANAKKALE	1	110	87	23
ÇANKIRI	4	72	63	9
DENİZLİ	36	871	816	55
DİYARBAKIR	2	99	93	6
İLLER	AÇILAN KURS	TOPLAM KURSİYER	ERKEK KURSİYER	KADIN KURSİYER
EDİRNE	3	49	35	14
ERZURUM	1	135	125	10
GAZİANTEP	1	228	200	28
GİRESUN	5	122	111	11
GÜMÜŞHANE	1	17	13	4

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

HATAY	6	225	199	26
ISPARTA	13	429	369	60
İSTANBUL	59	2.186	1.908	278
KAHRAMANMARAŞ	8	135	134	1
KARAMAN	10	159	125	34
KASTAMONU	5	278	249	29
KAYSERİ	1	-	-	-
KIRIKKALE	1	21	21	0
KIRKLARELİ	5	95	94	1
KIRŞEHİR	3	207	141	66
KİLİS	4	60	47	13
KOCAELİ	2	45	17	28
KONYA	7	533	462	71
KÜTAHYA	2	92	87	5
MANİSA	18	344	314	30
MARDİN	1	12	11	1
MERSİN	17	629	564	65
MUĞLA	4	348	304	44
MUŞ	1	14	13	1
NEVŞEHİR	2	110	106	4
NİĞDE	3	79	75	4
ORDU	1	245	215	30
OSMANİYE	1	19	15	4
SAKARYA	1	123	99	24
SAMSUN	3	163	133	30
SİNOP	11	278	249	29
SİVAS	2	117	107	10
ŞANLIURFA	1	211	202	9
ŞIRNAK	1	21	21	0
TEKİRDAĞ	3	396	348	48
TOKAT	1	18	18	0
İLLER	AÇILAN KURS	TOPLAM KURSİYER	ERKEK KURSİYER	KADIN KURSİYER
TRABZON	4	132	29	103
VAN	1	13	11	2
YALOVA	2	92	90	2
YOZGAT	5	70	61	9

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

TOPLAM 54 İL	333	12.936	11.481	1.455
---------------------	------------	---------------	---------------	--------------

Kaynak: MEB e-yaygın otomasyon sistemi

Tabloda yer verildiği üzere, 2014 ve 2015 yıllarında açılan kurslarla birlikte KOOP-GEP eğitimlerine katılarak sertifika alanların sayısı iki yıl içerisinde 14.790'a ulaşmıştır. Ayrıca, Program kapsamında 2014 yılında 20 ilde 36 kurs açılmışken, 2015 yılında 54 ilde 333 farklı kurs açılmıştır. Sonuç olarak, eğitimlerin hem il hem kurs hem de katılımcı bazında yurt geneline hızla yayıldığı anlaşılmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımız personeline illerde düzenlenen sertifika törenlerine katılım sağlanarak başarılı kooperatifçilik uygulamaları hakkında bilgi verilmekte, yurtdışındaki kooperatifçilik eğitimleriyle ilgili tanıtımlar yapılmakta ve katılımcıların eğitimlere ilişkin görüş ve önerileri alınmaktadır.

KOOP-GEP uygulamasına ilişkin olarak Ticaret İl Müdürlüklerince Bakanlığımıza gönderilen formlar ve bilgiler ile Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlardan iletilen bilgi derlenerek raporlanmaktadır.

C) Kooperatifçilik e-Sertifikasyon Çalışmaları

KOOP-GEP doğrultusunda Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi'nde kooperatifçilikle ilgili "e-sertifikasyon" programları açılmasına yönelik olarak 2014 yılında yapılan çalışmalar sonrasında, anılan Üniversite ile kooperatif üst kuruluşları temsilcilerinin geniş katılımıyla konunun ele alınacağı bir toplantı düzenlenmesinin faydalı olacağına karar verilmiştir.

Bu çerçevede, Bakanlığımız koordinasyonunda; kooperatiflerden sorumlu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı temsilcileri, Anadolu Üniversitesi öğretim üyeleri, Türkiye Milli Kooperatifler Birliği temsilcileri, DGRV Türkiye Temsilciliği ile ülkemizde faaliyet gösteren kooperatif merkez birlikleri ve önde gelen birliklerin yetkililerinin katılımıyla 15/01/2015 tarihinde bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantı sonucunda, Anadolu Üniversitesi ile birlikte yürütülecek olan e-sertifika programının içeriğinin ana başlıkları üzerinde mutabakata varılmış ve bir teknik komite oluşturularak programın içeriğinin detaylarının belirlenmesine karar verilmiştir.

27/03/2015 yapılan toplantı sonucunda, Bakanlığımız ile Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi arasında bir işbirliği protokolü imzalanarak çalışmalara başlanılması yönünde mutabakata varılmıştır.

Bu doğrultuda, "Kooperatifçilik E-Sertifika Eğitim Programlarının Uygulanmasına ve Geliştirilmesine İlişkin İşbirliği Protokolü" 21 Mayıs 2015 Perşembe günü Anadolu Üniversitesi Öğrenci Merkezinde düzenlenen törende, Bakanlığımız adına Kooperatifçilik Genel Müdürü Arif Sami SEYMENOĞLU ve Anadolu Üniversitesi adına da Rektör Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN tarafından imzalanmıştır.

Protokolün imzalanmasının ardından, program içeriğinin belirlenmesi amacıyla Genel Müdürlük Makamının 31/03/2015 tarihli Onayıyla kurulan "E-Kooperatifçilik Eğitimi

Çalışma Grubu Üyeleri” kurulmuştur. Çalışma Grubu üyeleri ile Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Öğretim Elemanlarının katılımıyla 01/06/2015 tarihinde ilk toplantı Eskişehir’de düzenlenmiştir. Ardından, 04/06/2015, 05/06/2015 ve 09/06/2015 tarihlerinde önde gelen kooperatif üst kuruluşları ile kooperatiflerden sorumlu Bakanlıkların temsilcilerinin katılımlarıyla Genel Müdürlüğümüzde düzenlenen toplantılarda programın hedef kitlesi ve içeriği üzerine çalışmalarda bulunulmuştur.

Bakanlığımız, kooperatiflerden sorumlu diğer Bakanlıklar ile önde gelen kooperatif üst kuruluşlarının katılımıyla 23/06/2015 tarihinde Eskişehir’de düzenlenen toplantıda ise programın içeriği ve hedef kitlesi belirlenmiştir. Ayrıca Genel Müdürlüğümüz bünyesinde 06/07/2015 tarihinde yapılan toplantı sonrasında programın son durumuna ilişkin görüşler Açıköğretim Fakültesi’ne iletilmiştir.

Bu kapsamda, e-sertifika programının ders materyallerinin hazırlanması amacıyla Anadolu Üniversitesince her bir ders için editör ve koordinatör atanmasına ilişkin süreç tamamlanmış olup ders kitaplarının ünitelerinin yazımı devam etmektedir. Bu aşamada, Bakanlığımızca editörlerin çalışmalarına destek olunmaktadır. Söz konusu e-Sertifika Programı 2016 yılı Eylül ayında uygulamaya konulması planlanmaktadır.

D) VOC-Test Merkezi

Bakanlığımız koordinasyonunda 2.1 numaralı faaliyetten sorumlu Türkiye Milli Kooperatifler Birliği ile Alman Kooperatifleri ve Raiffeisen Konfederasyonu (DGRV) işbirliğinde 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu çerçevesinde kooperatifçilik sektörüne yönelik bir “belgelendirme merkezi” kurulması amacıyla bir IPA projesi hazırlanması için 30/03/2015 tarihinde anılan kuruluşların da katılımıyla bir toplantı yapılmıştır. Toplantı sonucunda, Bakanlığımız uzmanları ile anılan kuruluşların personelinin katıldığı bir proje yazım ekibi oluşturularak hazırlık çalışmalarına başlanılmasına karar verilmiştir.

Bu çerçevede, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı tarafından İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı IPA Bileşen IV kapsamında “EuropeAid/136735/ID/ACT/TR” referans numarasıyla yayınlanan “Voc-Test Merkezleri-II Hibe Programı” çağrısı kapsamında, Türkiye Milli Kooperatifler Birliği’nin başvuru sahibi olduğu ve Bakanlığımızın iştirakçi olarak katıldığı Kooperatifçilik Meslek Standartları Geliştirme, Mesleki Bilgi ve Beceri Sınav ve Belgelendirme Merkezi (VOC-Test Merkezi) başlıklı bir proje teklifi hazırlanmış Genel Müdürlüğümüzün koordinasyonunda hazırlanmış ve 08/05/2015 tarihinde Sözleşme Makamına teslim edilmiştir.

Hazırlanan proje teklifinin genel amacı; Türkiye’de Kooperatifçilik sektörünün daha nitelikli, belgeli ve yetkin kişiler tarafından etkin ve verimli yönetilerek istihdamın artırılmasına katkıda bulunulması olarak belirlenmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından alınan 27/10/2015 tarihli yazıda ise yapılan değerlendirme sonucunda başvurunun “mali ve operasyonel kapasite” başlılık  l  t  karşılayamadığından reddedildiği bildirilmiştir. Bu nedenle proje uygulamaya konulamamıştır.

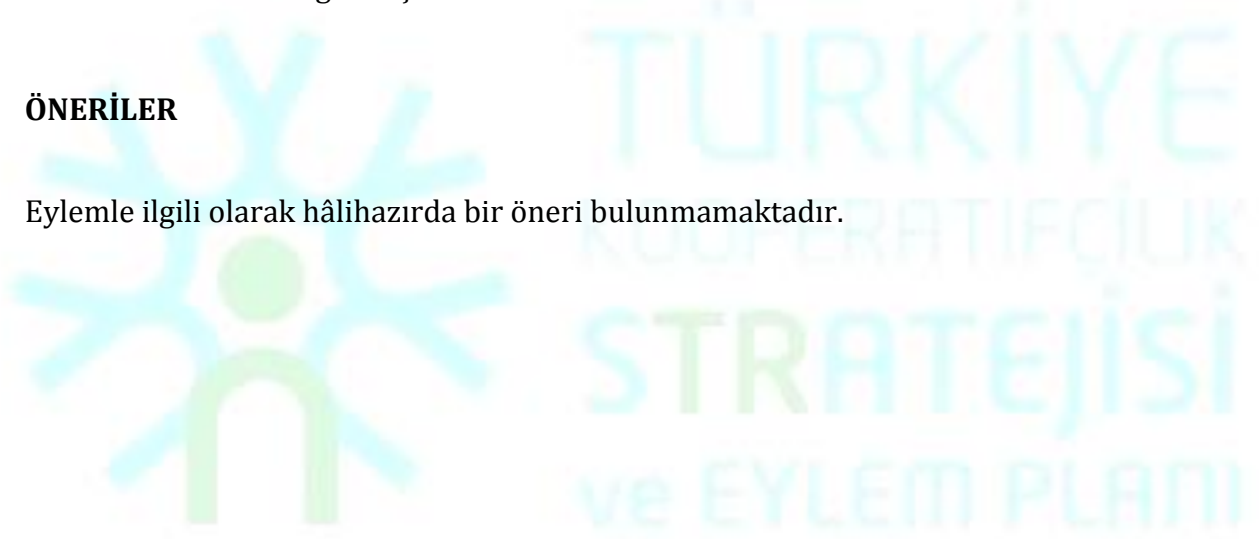
E) Mevzuat  alışmaları

7.1 numaralı faaliyet kapsamında Bakanlık Makamının Onayıyla Kurulan “Yeni Kooperatifler Kanunu Hazırlık Komisyonu”  alışmaları kapsamında bu faaliyetin gerçekleştirilmesine yönelik olarak bazı hükümlere yer verilmiştir. Bakanlık Makamının talimatı ardından tasarının kanunlaşmak üzere Başbakanlığa sunulması planlanmaktadır.

Öte yandan, KOOP-GEP’in uygulamaya konulmasıyla, kanuni zorunluluk gelmeden kooperatif ilerin gönüllü olarak eğitimlere katılmaları ve sertifika almalarına imkân tanınmıştır. Böylece, Programın uygulama sonuçlarının kanun çalışmaları esnasında değerlendirilmesi mümkün olacak ve kanuni zorunluluğa geçiş aşamasında yaşanabilecek sıkıntılar en aza indirgenmiş olacaktır.

 NER LER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 2	Eğitim, danışmanlık, bilgilendirme ve araştırma faaliyetleri geliştirilecektir.
Faaliyet 2.4.	İlköğretimden başlanarak girişimcilik, ortaklık kültürü ve kooperatifçilik bilincinin kazandırılmasına yönelik eğitim faaliyetlerinde bulunulması hususunda çalışmalar yürütülecektir.
Sorumlu Kuruluş	MEB
İlgili Kuruluşlar	GTB, GTHB, ÇSB, OSİB, YÖK, Üniversiteler, TMKB, Kooperatif Üst Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	-Ülkemizdeki tüm ilköğretim kurumlarında kooperatifçiliğe ilişkin bir etkinlik gerçekleştirilmesi -Kooperatifçilik programına yer veren fakülte, yüksekokul ve meslek lisesi sayısının arttırılması İlköğretim kurumlarında, girişimcilik ve ortak iş yapma becerisi ile kooperatifçilik bilincinin kazandırılması amacıyla, bu amaca yönelik dersler okutulması, okul kooperatifçiliği uygulamaları, kooperatifçilik kolu, kooperatifçilik günü ve haftası kutlamaları gibi etkinliklere yer verilecektir. Ayrıca, kooperatifçilik alanında yetişmiş personel ihtiyacının karşılanması ve kooperatifçilik araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin arttırılması amacıyla, meslek liselerinde kooperatifçilik bölümleri açılması ile üniversiteler bünyesinde kooperatifçilik eğitimi ile ilgili araştırma programlarının sayısının arttırılması yönünde girişimlerde bulunulacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Eylemle ilgili olarak, Milli Eğitim Bakanlığından ilgili genel müdürlükler ile toplantılar düzenlenmiş ve söz konusu eylem hakkında yapılabilecek faaliyetler görüşülmüştür.

Toplantılar sonucunda okullarda uygulanan müfredat programlarına “kooperatifçilik” konusunun eklenmesi, kooperatifçilik kolu ve kulüplerinin yaygınlaştırılması, “Dünya Kooperatifçilik Günü”nün içinde bulunduğu haftanın etkinlikler düzenlenerek kutlanması faaliyetlerine ilişkin çalışmalar yapılmıştır.

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Milli Eğitim Bakanlığı; kooperatifçilik konusunun geliştirilecek ilk ve orta öğretim programında değerlendirilmesi hususunu gündemine almış, kooperatifler haftası etkinliklerine ise ilk ve ortaöğretim kurumlarında kutlanacak belirli gün ve haftalar çizelgesinde yer vermiştir.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 2	Eğitim, danışmanlık, bilgilendirme ve araştırma faaliyetleri geliştirilecektir.
Faaliyet 2.5.	Kooperatif üst kuruluşları tarafından, düzenli olarak kendi ortaklarına hak ve yükümlülükleri ile kooperatifçilik konusunda bilinçlendirme eğitimi verilecektir.
Sorumlu Kuruluş	Kooperatif Üst Kuruluşları
İlgili Kuruluşlar	TMKB, GTB, GTHB, ÇŞB, OSİB
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Tüm kooperatif merkez birliklerinin yılda en az bir defa ortaklarına bilgilendirme amaçlı eğitim toplantısı düzenlemeleri Kooperatif üst kuruluşları tarafından, ortakların bilinçlendirilmesi amacıyla periyodik olarak eğitim seminerleri düzenlenecektir.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Faaliyetle ilgili olarak, birliklerin birçoğu ortaklarını bilinçlendirmek üzere eğitim programları düzenlemiştir. Şöyle ki;

ÇUKOBİRLİK tarafından; kooperatif ortakları için kampanya döneminde yapılacak faaliyetlerle ilgili bilgi edinme toplantısı düzenlenmiştir.

KOZABİRLİK tarafından; S.S. 45 Numaralı Bursa Koza Tarım Satış Kooperatifi, S.S. 50 Numaralı Bilecik Koza Tarım Satış Kooperatifi ve S.S. 976 Numaralı Akdeniz Bölgesi Koza Tarım Satış Kooperatifi ortaklarına bilinçlendirme eğitimi düzenlenmiştir.

MARMARABİRLİK tarafından; Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunundaki değişiklikler doğrultusunda bağlı kooperatiflere kooperatif ortaklarının hak ve yükümlülükleri konusunda toplantılar düzenlemiş, bu toplantılara 875 ortak katılmıştır.

ANTBİRLİK tarafından; bağlı kooperatiflerde çalışan personele, ortaklara kooperatifçilik mevzuatı ile ilgili eğitim verilmiştir.

PANKOBİRLİK tarafından; bağlı kooperatiflerin kapasitelerinin artırılmasına yönelik bilinçlendirme toplantıları yapılmıştır.

TÜRKKENT tarafından; bir seminer düzenlenmiş olup, bahsi geçen seminerde “Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı Işığında Kent Kooperatifçiliğinin Geleceği” konulu oturumda ilgili Bakanlıklar ve kooperatif kesimden temsilciler kooperatifçileri bilgilendirmiş, yapılması gereken çalışmalar konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur. Yine aynı seminerde “Kentsel Dönüşüm ve Enerji Verimliliği” konusunda

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

da kooperatifçilere uzmanlar tarafından bilgi verilmiş, sorular cevaplandırılmış ve görüş alışverişinde bulunulmuştur. Seminerin sonunda katılımcılarına sertifika verilmiştir.

TESKOMB tarafından, Avrupa Karşılıklı Garanti Kuruluşları Birliğinin 20-22 Ekim 2014 tarihleri arasındaki genel kuruluna ev sahipliği yapmıştır.

KOOP-GEP kapsamında merkez birlikler ve bölge birlikleri; yöneticilerinin ve personelinin sertifikasyon programlarına katılımını sağlamaktadır.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 2	Eğitim, danışmanlık, bilgilendirme ve araştırma faaliyetleri geliştirilecektir.
Faaliyet 2.6.	Kooperatifçilik konusunda bilgilendirme programları düzenlenecektir.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, OSİB, TRT, RTÜK, Basın ve Yayın Kuruluşları, TMKB, Kooperatif Üst Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Her yıl ilgili bakanlıklarca ayrı ayrı olmak üzere 7 ilde farklı kooperatif türleri konusunda halka açık bilgilendirme toplantısı düzenlenmesi Kooperatifçilik konusunda her yıl en az 3 adet televizyon programı yayınının gerçekleştirilmesi Kooperatiflerin yoğun olarak bulunduğu illerde periyodik olarak bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Ayrıca, kooperatifçiliğin ülke kalkınmasına ve bireylerin refah seviyesinin arttırılmasına sağlayacağı katkılar ile dünyadaki ve Türkiye'deki başarılı kooperatif örneklerinin, Türkiye'deki tüm basın ve yayın kuruluşları vasıtasıyla halkımıza anlatılması yönünde çalışmalarda bulunulacaktır. Ayrıca, yine özellikle televizyon kanallarında vatandaşlarımızın kooperatiflerde ve yaşadıkları sorunlar konusunda bilgilendirme programları düzenlenecektir.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Eylem kapsamında;

Konya, Antalya, Adana- Karaisalı, Muş, Trabzon, Adana- Yumurtalık, Van, Polatlı, Erzurum, Konya, Aydın, Amasya- Merzifon, Kars, Aydın -Koçarlı, Adana, Artvin- Yusufeli, Karaman, Denizli, Adana/Tufanbeyli, Bursa, Bilecik/Osmaneli, İzmir- Kavacık, Aydın, Konya/Bozkır, İstanbul şehirlerinde kooperatif ortakları, girişimciler ve il müdürlüğü personelleri için eğitimler verilmiştir.

Bu kapsamda eylemle ilgili olarak 2015 yılı faaliyetleri tamamlanmıştır.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 2	Eğitim, danışmanlık, bilgilendirme ve araştırma faaliyetleri geliştirilecektir.
Faaliyet 2.7.	Sendikalar tarafından kendi üyelerine yönelik kooperatifçilik eğitim programları düzenlenmesi sağlanacaktır.
Sorumlu Kuruluş	Memur ve İşçi Sendikaları Konfederasyonları
İlgili Kuruluşlar	ÇSGB, GTB, GTHB, ÇŞB, OSİB, TMKB
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Konfederasyonlarca her yıl en az 2 adet eğitim programı düzenlenmesi Kooperatifçilik konusunda, sendika üyelerine yönelik eğitim projeleri oluşturularak uygulamaya konulacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Eylemle ilgili olarak,

- Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Birleşik Kamu İşgörenleri Konfederasyonu, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Kamu Çalışanları Konfederasyonu, Memur Sendikaları Konfederasyonu, Bağımsız Kamu Görevlileri Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Demirci İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve Kamu Çalışanları Hak Sendikaları Konfederasyonu'na yazılar gönderilmiştir.
- Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile Birleşik Kamu İşgörenleri Sendikaları Konfederasyonu'ndan 2014 yılı içinde bir eğitim takvimi hazırlanarak tarafımıza iletmeleri talep edilmiştir. Konfederasyonlardan eğitim takvimlerine Kooperatifçilik eğitimi programını eklediklerine dair bildirimler gelmiştir.
- KOOP- İş Sendikası ile eğitim düzenlenmesi için görüşmeler yapılmıştır.
- 2015 yılında faaliyetle ilgili bir ilerleme sağlanamamıştır.

C) ÖNERİLER

Sendikaların aktif olmayan katılımları nedeniyle eylem işlerlik kazanamamıştır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 2	Eğitim, danışmanlık, bilgilendirme ve araştırma faaliyetleri geliştirilecektir.
Faaliyet 2.8.	Kooperatifçilik konusunda, eğitim, araştırma ve yayın faaliyetinde bulunan gönüllü kuruluşların projelerinin desteklenmesi yönünde çalışmalarda bulunulacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, OSİB, TMKB, TKK, Türk Kooperatifçilik Eğitim Vakfı, İlgili Sivil Toplum Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kooperatifçilik konusunda her yıl en az 3 eğitim ve araştırma projesine destek sağlanması Türkiye’de kooperatifçilik ile ilgili eğitim, araştırma ve yayın konusunda faaliyet gösteren Türk Kooperatifçilik Kurumu (Kamu Yararına Çalışan Dernek) ve Türk Kooperatifçilik Eğitim Vakfı gibi sınırlı sayıda gönüllü kuruluş bulunmaktadır. Kooperatifçilik konusunda eğitim ve araştırma çalışmalarında bulunacak gönüllü kuruluşlar tarafından üretilen eğitim ve araştırma projelerinin sayılarının artırılmasına yönelik olarak, bakanlıklarca (GTB-GTHB-ÇŞB) destek sağlanacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Faaliyet kapsamında; öncelikli olarak, ülkemizde yapılan bilimsel çalışmalar incelendiğinde; kooperatifçilikle ilgili olarak oldukça az sayıda eserin olduğu görülmüştür. Bu nedenle sektörün daha sağlıklı gelişmesine de yardımcı olması amacıyla kooperatifçilik hususunda yapılacak akademik çalışmaların artırılması amacıyla, kooperatifçilik konusunda üniversitelerin tez jürisi tarafından kabul edilen yüksek lisans veya doktora tezlerine destek verilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu amaçla, Bakanlığımız ile ilgili kooperatif üst kuruluşlarından;

- S.S. Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği (TESKOMB)
- S.S. Türkiye Kent Kooperatifleri Merkez Birliği (TÜRKKENT)
- S.S. Türkiye Ormancılık Kooperatifleri Merkez Birliği (ORKOOP)
- S.S. Tüm Eczacı Kooperatifleri Birliği
- S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği
- S.S. Tarih Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği
- S.S. Tarih Zeytin, Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliği

- S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği

arasında kooperatif  likle ilgili yüksek lisans ve doktora tezlerinin desteklenmesi konulu protokoller imzalanmıştır. Ayrıca, destekleme sistemin tanıtılması amacıyla bir afiş tasarlanmış ve bastırılmıştır. Tanıtım afişi tüm   niversitelere, Ticaret İl Müdürlüklerine, kooperatif üst kuruluşlarına dağıtılmış ve gerekli duyuruların yapılması istenilmiştir.

Öte yandan, 2015 yılı içerisinde Kooperatif  lik Genel Müdürlüğü koordinasyonunda temaslarda bulunulan Uluslararası Zeytin Konseyi (UZK) ile Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK) tarafından kooperatiflere ait tanıtım/eğitim projelerine destek sağlanmışır.

Yapılan duyurular neticesinde, üniversitelerin tez jürilerinde kabul edilen 2 doktora ve 4 yüksek lisans tezi ile Bakanlığımızca belirlenen kriterler çerçevesinde tezlere ilişkin değerlendirmeler yapılmış ve komisyon kararı ile 2 doktora ve 2 yüksek lisans tezinin desteklenmesi uygun bulunmuştur.

C)   NER  LER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 2	Eğitim, danışmanlık, bilgilendirme ve araştırma faaliyetleri geliştirilecektir.
Faaliyet 2.9.	Ülke kooperatifçiliğinin içinde bulunduğu durum ve uluslararası gelişmeler hakkında her yıl düzenli olarak “Ülke Kooperatifçilik Raporu” hazırlanacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, OSİB, Kalkınma Bakanlığı, TKK, TMKB, TOBB, Kooperatif Üst Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Her yıl “Ülke Kooperatifçilik Raporu”nun yayımlanması Kooperatifçilik sektöründen temin edilen veriler, uluslararası kooperatifçilik uygulamaları konusunda yaşanan gelişmeler hakkında elde edilen bilgiler derlenerek, kooperatifçilik konusunda sürekli güncellenen temel başvuru kaynağı oluşturulması amacıyla, her yıl sonu itibariyle, “Ülke Kooperatifçilik Raporu” hazırlanarak, yayınlanacaktır. Bu eylem, araştırma merkezi kuruluncaya kadar ilgili bakanlıklar, TKK ve TMKB tarafından müştereken yerine getirilecektir.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

2014 yılına ait Ülke Kooperatifçilik Raporu hazırlanmış olup Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünün internet sitesinde yer almaktadır.

Eylem 2015 yılı için tamamlanmıştır.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 3	Örgütlenme Kapasitesi ve Kooperatifler Arası İşbirliği Olanakları Arttırılacaktır.
Faaliyet 3.1.	Ülke şartlarına uygun yeni bir üst örgütlenme modeli ve uygulama altyapısı oluşturulacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, OSİB, TMKB, Kooperatif Üst Kuruluşları, DGRV
Uygulama Dönemi	2013-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kooperatiflerin üst örgütlere katılım oranının arttırılması Mevcut üst örgütlenme sisteminin, danışmanlık, denetim, araştırma, eğitim ve kooperatiflerin temsili konularında, kooperatiflere daha etkin hizmet sunabilecekleri şekilde revizyonu yapılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Kooperatifler Kanunu Taslağında mevcut üst örgütlenme sisteminin sunduğu hizmetlerin etkinliğinin sağlanabilmesi için üst örgütlenme ve denetim modeli yenilenmiştir. Buna göre kooperatifin, üç kanunî organından biri olan, ancak uzmanlık bilgisi ve yeterlik zorunluluğu bulunmayan denetim kurullarınca yapılan mevcut denetim sistemi terk edilmiş, yerine kooperatifle bağlantısı olmayan, nitelikli, konusunda uzman kişiler aracılığıyla yapılacak, kooperatifin durumu, etkinliği, verimliliği, sürdürülebilirliği ve yönetimi hakkında genel kurula tam ve doğru değerlendirebilme olanağı sağlayan yeni bir denetim modeli getirilmiştir. Bu modele göre denetim, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılacak bir alt düzenleme ile aranacak nitelikleri taşıyan “Denetim Yetkili Kooperatif Birlikleri” ve onların bünyesinde yer alacak kooperatif denetçileri eliyle yapılacaktır. Bu itibarla kooperatifçilik sistemimizin denetim ihtiyacını kendi içinde karşılamasını sağlayan bir denetim modelinin altyapısı oluşturulacaktır.

Diğer yandan denetime yetkili kooperatif birliklerine denetim fonksiyonunun yanında temel bir fonksiyon olarak danışmanlık fonksiyonu yüklenilmiştir. Buna göre Kooperatiflerin rekabet edebilirlik ve sürdürülebilirlik esaslarına göre yönetilmelerini sağlamayı amaçlayan danışmanlık hizmetleri, talepte bulunan kooperatiflere verilecek ve işletmecilik, finans, vergi ve hukuk danışmanlığı üzerine yoğunlaşacaktır.

Ayrıca kooperatifleri en üst düzeyde temsil etmek amacıyla kooperatif şeklinde kurulan en üst kuruluş olan Türkiye Milli Kooperatifler Birliğinin görevleri taslakta ayrıntıyla sıralanmış, fonksiyonunu yerine getirebilmesi için gelirlerinin yüzde 50 sinin bünyesinde kurulacak eğitim ve danışmanlık ile denetim birimine aktarılacağı düzenlenmiş,

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Kooperatifçilik sistemini disiplin altına almak ve -deyim yerindeyse- sistemin kendi yağıyla kavrulmasını sağlamak adına kooperatif birliklerinin çatı örgüt olarak Türkiye Milli Kooperatifler Birliğine ortak olmalarını sağlayacak düzenlemelere yer verilmiştir.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 3	��rg��tlenme Kapasitesi ve Kooperatifler Arası İşbirliği Olanakları Arttırılacaktır.
Faaliyet 3.2.	Kooperatifçilik potansiyeli yüksek yeni alanlar tespit edilerek bu alanlarda kooperatif kurulması ve geliştirilmesine yönelik özendirici çalışmalar yapılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ���B, TMKB, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, �niversiteler, Yerel Yönetimler, Sendikalar, İlgili Sivil Toplum Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kooperatiflerin çok az faaliyet gösterdiği sektörlerde yılda en az 5 yeni kooperatifin kurulmasının sağlanması Potansiyeli yüksek alanlar ve sektörlerde kooperatif kurulmasını özendirmek amacıyla, tüm kamu ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği halinde, eğitim, tanıtım, örnek anasözleşme hazırlığı, teşvik gibi konularda yardımcı mekanizmalar harekete geçirilecektir.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Kooperatifçilik uygulamalarında başarılı ülke örnekleri de incelenerek kooperatifçilik potansiyeli yüksek yeni alanlar tespit edilerek önemli çalışmalar y r t lm   tir.

Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünce hukuki altyapı oluşturularak;

- Gayrimenkul İşletme,
- Hizmet,
- Bilimsel Araştırma ve Geliştirme,
-  ocuk Bakım Hizmetleri,
- Enerji  retim ve Tüketim
- Hizmet ve Danışmanlık
- Fikri Mülkiyet ve Sınai Haklar

gibi yeni sektörlerde faaliyet göstermek isteyen kooperatifler için anas zleşmeler hazırlanmış olup, her bir kooperatif türünün kuruluş işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, ICA'nın 10-13 Kasım 2015 tarihinde gerçekleşen Genel Kurulu'nda ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından düzenlenen bilgilendirme toplantılarında konuyla ilgili sunumlar yapılmıştır.

Öte yandan eylem kapsamında, gelişen ve değişen ihtiyaçlar çerçevesinde kooperatif işletmelerin ekonominin farklı sektörlerinde daha kolay faaliyet göstermesi yönünde de yoğun çalışmalar yapılmıştır. Bu çerçevede, sektöre yol göstermek ve rehberlik etmek amacıyla Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca “Örnek Anasözleşmeler” hazırlanmıştır.

Şöyle ki;

- Karayolu Yük Taşıma,
- Karayolu Yolcu Taşıma,
- Üretim ve Pazarlama,
- Kadın Girişimi Üretim ve İşletme,
- Tüketim,
- Temin Tevzi,
- Turizm Geliştirme,
- Küçük Sanat,
- Yaş Sebze ve Meyve Pazarlama,
- Pazarcılar İşletme,
- Deniz Yük Taşıma,
- Deniz Yolcu Taşıma,
- Karşılıklı Sigorta,
- Eğitim,
- Sağlık Hizmetleri,
- Bilimsel Araştırma ve Geliştirme,
- Çocuk Hizmetleri
- Gayrimenkul İşletme
- Hizmet
- Fikri Mülkiyet Hakları ve Dayanışma
- Hizmet ve Dayanışma

Kooperatifleri için hazırlanan Örnek Anasözleşmeler, Bakanlık Makamından alınan Onaylar ile yürürlüğe konulmuştur.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 3	��rg��tlenme Kapasitesi ve Kooperatifler Arası İşbirliği Olanakları Arttırılacaktır.
Faaliyet 3.3.	��retimi artırmak amacıyla verilen kamusal desteklerin kooperatifçiliği özendirmeye yönelik uygulanması için “Kooperatifçiliği Destekleme Programı’nın (KOOP-DES) hayata geçirilmesi sağlanacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, Kooperatif ��st Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	-Yapılacak desteklemeye ilişkin mevzuat altyapısının tamamlanması -Program kapsamında desteklenen kooperatiflerin ortak, istihdam ve ��retim miktarlarında artış sağlanması “Kooperatifçiliği Destekleme Programı” hazırlanarak kalkınma Bakanlığına sunulacak ve programa ilişkin gerekli yasal düzenlemeler tamamlanacak ve uygulanacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Programın hazırlık sürecinde, detaylı bir çalışma yapılmıştır.

Öte yandan, Kooperatifçiliği Destekleme Programı (KOOP-DES)’in çerçevesinin çizilmesine yönelik olarak Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü tarafından ihtiyaç analizi anket formları oluşturulmuş, bu formlar Ticaret İl Müdürlüklerine, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının görev alanındaki kooperatiflere ve üst kuruluşlarına gönderilmiş, ayrıca Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünün web sayfasında yayınlarak, kooperatiflerin bu anket formlarını doldurmaları sağlanmıştır.

Kooperatiflerin ihtiyaçlarının belirlenmesi kapsamında;

- 2.200 kooperatifle anket çalışması yürütülmüştür.
- Kooperatiflerle Ankara’da Sektör  alı tayı yapılmıştır.
- Kamusal destek veren kurumlarla  alı tay düzenlenmiştir.
- 2012 yılında İtalya’ya bir teknik gezi düzenlemiştir. Teknik Gezisi neticesinde, İtalya’da kooperatiflere verilen kamusal desteklerin nasıl verildiği, sosyal kooperatifçilik mevzuatı ve uygulamaları konularında edinilen değerlendirmeler de eklenerek, “Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı (KOOP-DES) Saha Analizi Raporu” hazırlanmıştır.

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

İlgili kurumların görüşleri alınarak son hali verilen “Kooperatifçilik Proje Destek Yönetmeliği” Bakanlık Makamının onayının ardından 30/7/2013 tarihli ve 28723 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Böylece “Kooperatifçiliği Destekleme Programı”nın hukuki altyapı çalışmaları tamamlanmıştır.

Ayrıca programın uygulamasına yönelik olarak 2013 yılı içerisinde 37 ilde Ticaret İl Müdürlüğü personeline eğitim çalışması gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan, Programın il bazında uygulanması ve takibini gerçekleştirecek olan İl Proje Yürütme Birimi ve İl Proje Komisyonunun oluşturulması sağlanmıştır.

Ayrıca, KOOP-DES Programının tanıtımı amacıyla 50 Soruda KOOP-DES Kitapçığı, KOOP-DES Broşürü, Logosu ve tanıtım filmi hazırlanmıştır.

Bu faaliyet, bütçeye ödenek tahsis edilmesi halinde uygulamaya başlanacaktır.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 3	Örgütlenme Kapasitesi ve Kooperatifler Arası İşbirliği Olanakları Arttırılacaktır.
Faaliyet 3.4.	Çok amaçlı ve büyük ölçekli kooperatifçiliğin ve kooperatifler arası birleşmelerin özendirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, Maliye Bakanlığı, Rekabet Kurumu, TMKB, Kooperatif Üst Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2013-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kooperatiflerin ortalama ortak sayılarında her yıl yüzde 5'lik bir artış sağlanması. Toplam 100 kooperatifin birleşmesi kooperatiflerin faaliyet gösterdikleri sektörlerdeki pazar paylarında ortalama yüzde 5'lik bir artış sağlanması Kooperatifler arası birleşmeler özendirilecek, kolaylaştırılacak bu yöndeki bilinçlendirme ve yönlendirme faaliyetleri arttırılacak ve kooperatiflerin çok amaçlı ve çok ortaklı olarak kurulmaları yönünde gerekli düzenleme çalışmaları tamamlanacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Kooperatifler arası birleşmeleri özendirmek ve kolaylaştırılacak üzere, Genel Müdürlüğümüzce 20 tür kooperatif anasözleşmesi güncellenerek kitapçık haline getirilerek dağıtılmış, böylece çok amaçlı ve büyük ölçekli kooperatiflerin kurulmasına imkan tanınmıştır. Bu kapsamda, 2015 yılı içerisinde;

- Eğitim Kooperatifi + Turizm Geliştirme Kooperatifi
- Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi + İşletme Kooperatifi
- Eğitim Kooperatifi + Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Kooperatifi
- Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi + Gayrimenkul İşletme Kooperatifi
- Kadın Girişimi Üretim ve İşletme + Turizm Geliştirme Kooperatifi
- Motorlu Taşıyıcılar + Turizm Geliştirme
- Turizm Geliştirme + İşletme Kooperatifi
- Hizmet Kooperatifi + Danışmanlık Kooperatifi

birleşmeleri sağlanmıştır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve kooperatif üst kuruluşlarının düzenlediği toplantılarda bu yönde özendirici çalışmalara devam edilmektedir.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 3	Örgütlenme Kapasitesi ve Kooperatifler Arası İşbirliği Olanakları Arttırılacaktır.
Faaliyet 3.5.	Üretim, tüketim ve hizmet kooperatifleri arasında işbirliği arttırılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	TMKB
İlgili Kuruluşlar	Kooperatif Üst Kuruluşları, GTB, GTHB, ÇŞB, OSİB
Uygulama Dönemi	2013-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Her yıl en az 10 farklı tür kooperatif arasında işbirliği yapılabilmesi konusunda çalışma yürütülmesi Üretim, tüketim ve hizmet kooperatifleri arasında işbirliğini arttırmak amacıyla; kooperatif üst kuruluşları ile birlikte, eğitim, bilinçlendirme ve yönlendirme çalışmaları yürütülecek, bu amaçla hazırlanan projelerin desteklenmesi konusunda çalışmalar yapılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Eylem kapsamında,

- Fransa'da 11. Uluslararası Kooperatif Sistemleri Dizayn Konferansına,
- Tekafül Sigortacılığı Kapsamında Almatı/Kazakistan'da "İslami Finans Toplantısına,
- Alman Kooperatifleri Konfederasyonu (DGRV) Türkiye Temsilciliği'nin organizasyonunda, Almanya'da yerinde incelemelerin yapıldığı bir çalışma toplantısına,
- Kooperatifçilik Uzmanı ve Uluslararası Çalışma Örgütü Kooperatifler Dairesi Eski Başkanı Prof.Dr. Hagen HENRY, ile taslak çalışmasına,
- DGRV Türkiye Temsilciliği organizasyonunda ülkemize gelen Alman Kooperatif Denetçisi Winfried HEMKEN'in katılımıyla kooperatif denetim sitemine ilişkin toplantısına,
- Uluslararası Kooperatifler Birliği (ICA), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliği'nin işbirliği içerisinde Ankara'da düzenledikleri çalışmaya,

katılım sağlanmış olup, uluslararası kooperatiflerle ülkemiz kooperatifleri arasında işbirliği yapılmasının önü açılmıştır.

Toplantılarda sektörün yapısal, teknik ve hukuki durumları ele alınmış ve bu kapsamda ülkemizde ne gibi çalışmalar yapılabileceği konusunda görüş alış verişinde bulunulmuştur. Ayrıca yapılan görüşmelerde kooperatifçiliğe ilişkin Bakanlığımızca

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

yürütülen faaliyetler ve ülke kooperatifçiliği tanıtılmış; ülkemizde yeni alanlarda faaliyet gösterecek kooperatiflere rehber olacak bir çalışma ortaya çıkmıştır.

- UZK 24. Olağanüstü Oturumu (14-19 Haziran 2015) (Madrid)
- UZK 25. Olağanüstü Oturumu (2 Eylül 2015) (Madrid)
- ILO Ziyareti (2 Ekim 2015) (Cenevre)
- Kooperatif İstatistikleri Projesi sunumu yapılmıştır.
- ILO ile Genel Müdürlüğümüz arasında yapılması düşünülen protokolle ilgili görüşmeler yapılmıştır.
 - Birleşmiş Milletler Uluslararası Sofralık Zeytin ve Zeytinyağı Anlaşmasının Yenilenmesi Konferansı (5-9 Ekim 2015) (Cenevre)
- Yeni Anlaşma taslağı nihai hale gelmiştir.
 - UZK 103. Olağan Oturumu (23-27 Kasım 2015) ((Madrid)
 - 01 Eylül-18 Aralık 2015 tarihleri arasında Uluslararası Zeytin Konseyi (UZK) tarafından her yıl Teknik Yardım ve Eğitim Programı kapsamında İspanya Jaén Üniversitesi'nde düzenlediği "Zeytinyağı Organoleptik Değerlendirmesi Uzmanlık Kursu" (Jaen)
- Katılım Sebebi: İspanya'nın dünya zeytincilik sektöründe ilk sırada yer alması dikkate alındığında Delegasyon Başkanlığı Sekreteryası faaliyetlerini yürüten personelimizin alacağı eğitimle teknik altyapısının güçlendirilerek ülke içi koordinasyon faaliyetlerindeki üretkenliğinin artırılması adına bu kursa katılımın faydalı olacağı değerlendirilmektedir.
 - 8-10 Kasım 2015 - Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Antalya'da düzenlediği "Kooperatifler ve İş Dünyası Konferansı" -(Antalya)
 - 10-12 Kasım 2015 - Uluslararası Kooperatifler Birliği'nin (ICA) "2015 Yılı Genel Kurulu ve Küresel Konferansı (Antalya)

Bu faaliyet 2015 yılı kapsamında tamamlanmıştır.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 3	Örgütlenme Kapasitesi ve Kooperatifler Arası İşbirliği Olanakları Arttırılacaktır.
Faaliyet 3.6.	Türkiye'deki kooperatiflerin, dünyadaki başarılı kooperatifler ile işbirliğinin geliştirilmesi sağlanacaktır.
Sorumlu Kuruluş	TMKB
İlgili Kuruluşlar	Kooperatif Üst Kuruluşları, GTB, GTHB, ÇŞB
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Dünyanın değişik bölgelerindeki kooperatif ve üst kuruluşları ile her yıl en az 3 farklı çalışma yapılması Kooperatiflerimizin uluslararası kooperatifler ile işbirliğini arttırmak, onların tecrübelerinden faydalanmalarını sağlama ve ortak girişimler kurmak amaçlarıyla; kooperatif üst kuruluşlar ile birlikte, eğitim, bilinçlendirme ve destek çalışmaları yürütülecek ve uluslararası girişimlerde bulunulacaktır.

A) YAPILAN ÇALIŞMALAR

42

Ülkemiz kooperatif ve üst kuruluşlarının bazıları uluslararası kuruluşlara üyedir. Bunlar:

- TÜRKİYE MİLLİ KOOPERATİFLER BİRLİĞİ: Uluslararası Kooperatifler Birliği (ICA), ve ICA Avrupa Bölge Birliği (Cooperatives Europe)
- TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ: ICA, Avrupa Birliği Tarım Kooperatifleri Birliği (COGECA), Uluslararası Raiffeisen Kooperatifler Birliği (IRU)
- TESKOMB: Avrupa Karşılıklı Garanti Kuruluşları Birliği (AECMB)
- PANKOBİRLİK: ICA, IRU, Uluslararası Kamu, Sosyal ve Kooperatif Ekonomisi Araştırma ve Danışma Merkezi (CIRIEC), Uluslararası Avrupa Pancar Üreticileri Konfederasyonu (CIBE)
- KORU SİGORTA: Uluslararası Kooperatif ve Karşılıklı Sigorta Federasyonu (ICMIF)
- TÜRK KENT: Avrupa Sosyal Konut İzleme ve Araştırma Komitesi (CECODHAS)'ın, Fransa Versailles'te yapılan genel kurul toplantısında tam üye olarak kabul edilmiştir.
- OR- KOOP: Uluslararası Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Birliği (AGRICOOOP), ICA
- TÜM ECZA KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ: Avrupa Eczacı Kooperatifleri Topluluğu (SECOF), Avrupa Tam Donanımlı İlaç Töptancıları Birliği (GIRP)

Kooperatif ve üst kuruluşlarının uluslararası kuruluşlarla sürekli diyalog ve işbirliği içinde olması, hizmet ve faaliyet imkânlarını geliştirmekle birlikte uluslararası alanda kooperatif çalışmalarının yakından takip edilmesini sağlamaktadır.

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

2014 yılı Haziran ayında dünya çapında su ürünleri kooperatiflerinin en üst teşkilatı olan Uluslararası Balıkçılık Kooperatifleri Örgütü (International Cooperative Fisheries Organisations – ICFO) ile ülkemizde bu konuda en üst örgüt olan Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SÜRKOOP) arasında bir mütabakat imzalanmıştır. Bu mütabakat ile birlikte SÜRKOOP, kooperatiflerinin büyümesi ve gelişmesinde dünya çapında iyi uygulamalar ve anahtar kişiler ile temas edebilecek ve teknik yardım imkanlarına ulaşabilecektir

8-10 Kasım 2015 tarihinde Uluslararası Çalışma Örgütü Antalya’da “Kooperatifler ve İş Dünyası Konferansı” ve 10-12 Kasım 2015 tarihinde Uluslararası Kooperatifler Birliği’nin (ICA) “2015 Yılı Genel Kurulu ve Küresel Konferansı” düzenlenmiştir.

Dolayısıyla, eylem 2015 yılı itibariyle tamamlanmış bulunmaktadır.

B) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 3	Örgütlenme Kapasitesi ve Kooperatifler Arası İşbirliği Olanakları Arttırılacaktır.
Faaliyet 3.7.	Kadınlarımızın girişimcilik kabiliyetlerinin arttırılması ve ekonomide bir aktör olarak yer almalarının sağlanması için kooperatifler çatısı altında örgütlenmeleri yönünde çalışmalarda bulunulacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, OSİB, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, MEB, Kalkınma Bakanlığı, AB Bakanlığı, KOSGEB, İŞKUR, İlgili STK'lar
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kadın girişimciler tarafından en az 20 adet kooperatif kurulması İlgili diğer kuruluşlar ile de işbirliği yapılarak kadınlarımızın daha fazla kooperatifler çatısı altında örgütlenebilmeleri ve bu şekilde ekonomik refah seviyelerinin yükselmesi için çalışmalarda bulunulacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Kadın kooperatifçiliği; ülkemizde 2000'li yılların başında, kadın işgücünün ekonomiye kazandırılması, kadınların sosyal ve kültürel faaliyetlerinin geliştirilmesi, korunması, desteklenmesi, sağlıklı ve gelişmiş çevrede yaşamalarının sağlanması amacıyla kadın girişimcilerin talepleri doğrultusunda tabandan gelen bir harekettir. Bu nedenle 2013 yılında bu amaca hizmet edecek '*Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi*' adıyla örnek anasözleşme hazırlanmıştır.

Ayrıca, kadın girişimcilere yol göstermesi amacıyla, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü tarafından "*Kooperatifçilik ve Kadın Kooperatifleri*" isimli rehber kitap hazırlanmış ve sektörün hizmetine sunulmuştur.

Öte yandan, kadınlarımızın kooperatifler çatısı altında örgütlenmelerine ilişkin olarak kadın girişimcilere kooperatifler tanıtılmakta, bu konuda yazılı ve sözlü olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığına ulaşan taleplere cevap verilerek hukuki danışmanlık hizmeti de verilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan ortak çalışmalar sonucu "*Kooperatifçilik Uyum Eğitim Programı*" yürürlüğe konulmuştur. Bu programın uygulanması ile kooperatif ortaklarına, yönetim kurulu üyelerine ve denetçilerine eğitim verilecek ve başarılı olan katılımcılar adına MEB tarafından sertifika düzenlenecektir.

Ayrıca eylem kapsamında, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nca **"Kırsal Alanda Kadının Güçlendirilmesi Ulusal Eylem Planı"** yürürlüğe konulmuştur.

2014 yılı içinde Milli Eğitim Bakanlığınca (MEB) uygulanan Mesleki Geliştirme Programlarında kooperatifçiliğe yönelik bir program hazırlanması hususunda ilgili Bakanlıklarla yapılan çalışmalar sonuçlanmış ve hazırlanan Kooperatifçilik Geliştirme ve Uyum Eğitimi Programı onaylanarak uygulamaya konulmuştur. Bu program ile Kooperatif üst kuruluşlarının göstereceği yerlerde ve halk eğitim merkezlerinde kooperatif ortaklarına, yönetim kurulu üyelerine ve denetçilerine eğitim verilecek ve başarılı olan katılımcılar adına MEB tarafından sertifika düzenlenecektir.

6 Mayıs 2014 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından "Kadınların Ekonomik Fırsatlara Erişiminin Arttırılması Başlıklı SIDA Projesi" kapsamında düzenlenen Kooperatifçilik Alt Komite Toplantısına katılım sağlanmış ve kadınların ekonomik hayata katılmaları için en önemli araçlardan biri olan kooperatifçilik konusunda istişarelerde bulunulmuştur. Söz konusu toplantının akabinde 21 Mayıs 2014 tarihinde konuya ilişkin detaylı çalışmak için Bakanlığımızda toplantı gerçekleştirilmiştir.

İsveç Uluslararası Kalkınma ve İşbirliği Ajansının (SIDA) mali desteğinde, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Dünya Bankası tarafından ortaklaşa yürütülen ve Kasım 2012-Kasım 2015 dönemini kapsayan "Kadınların Ekonomik Fırsatlara Erişiminin Arttırılması" başlıklı projenin I. Yönlendirme Komitesi Toplantısı 20 Kasım 2013 tarihinde gerçekleştirilmişti. Proje faaliyetlerindeki gelişmeleri aktarmak ve proje çalışmalarına ilişkin görüşlerin alınması amacıyla 10 Haziran 2014 tarihinde gerçekleştirilen projenin II. Yönlendirme Komitesi Toplantısına katılım sağlanarak projenin hedeflerinden birini oluşturan Kadın Kooperatiflerine ilişkin gelişmeler paylaşılmıştır.

Proje faaliyetlerindeki gelişmeleri aktarmak ve proje çalışmalarına ilişkin görüşlerin alınması amacıyla 10 Haziran 2014 tarihinde gerçekleştirilen II. Yönlendirme Komitesi Toplantısına katılım sağlanarak projenin hedeflerinden birini oluşturan Kadın Kooperatiflerine ilişkin gelişmeler paylaşılmıştır.

Türkiye Belediyeler Birliğinin yayın organı olan dergiye kadın girişicilerin kurduğu kooperatifler tanıtılarak, bu alanda belediyelerle yapılabilecek işbirliğinin nasıl olabileceği konulu bir makale gönderilmiştir.

Bunun yanı sıra Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca hazırlanan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planında (2015-2020) aynı eylem Genel Müdürlüğümüzün sorumluluğunda değerlendirilmiştir.

12 Mart 2015 tarihinde KTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Konferansa Salonunda "Dünya Kadınlar Gününde Kadın Girişimci Kooperatifleri" konulu seminer düzenlenmiştir. Genel Müdürlüğümüz ile Trabzon Ticaret İl Müdürlüğü'nün de destek verdiği seminer kapsamında, üniversite öğrencilerinin yanı sıra, Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı ve İcra Kurulu Üyeleri ile Trabzon ve çevre illerde faaliyet gösteren kadın girişimcilere kooperatifçilik eğitimi verilmiştir.

Konya Ticaret Odası koordinatörlüğünde TOBB Konya Kadın Girişimciler Kurulu tarafından 25-26 Nisan 2015 tarihlerinde Konya ilinde “ pekyolu’nun Kadın Yolcuları” adı altında düzenlenen uluslararası seminerde Bakanlığımız personeli tarafından yaklaşık 250 kadın girişimci ve kadın kooperatiflerinin temsilcilerine yönelik “Kooperatifçilik ve Kadın Kooperatifleri” başlıklı bir sunum gerçekleştirilmiştir.

Ankara Kalkınma Ajansı mali desteğiyle süren Kadın Girişimcilere Yönelik  ř Kurma Merkezi adlı proje kapsamında Ankara’nın Polatlı ilçesinde 10 Nisan 2015 tarihinde düzenlenen “Kooperatifçilik ve Kadın Girişimciliği Kooperatifçiliği” konulu etkinlikte Bakanlığımız personeli tarafından kadın girişimcilere kooperatifçilik ve kadın girişimciliği kooperatifçiliği konusunda eğitim verilmiştir.

14-15 Mayıs’ta Amasya   li Merzifon   l  esinde Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği   nc  l  ğ nde Birlik ortağı kadınlar ve eşlerinden oluşan “Arı Kadınlar” adı altında faaliyetlerini sürdüren bir toplulukla Birlik merkezinde bilgilendirme ve değerlendirme toplantısı yapılmıştır. Bakanlığımız personelinin de katılım sağladığı söz konusu toplantıda başarılı kooperatifçilik örneklerini tanıtılarak, kooperatif kuruluş işlemleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Toplantı sonucu “Kooperatifleşmeye” karar verilerek “S.S. Amesia   alışan Arılar Kadın Girişimi   retim ve   şletme Kooperatifi” ünvanıyla bir kooperatif kurulması için yasal prosedürler yerine getirilmiştir.

Bolu Ticaret ve Sanayi Odası koordinatörlüğünde, 26/05/2015 tarihinde Ticaret ve Sanayi Odası bünyesindeki Kadın Girişimciler Kurulu ve Bakanlığımız Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü ve     Ticaret Genel Müdürlüğünün katılımıyla kadın kooperatifleri ve e-ticaret hakkında bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bolu Ticaret ve Sanayi Odası’nda gerçekleştirilen toplantıya, Odanın Yönetim Kurulu Başkanı Türker ATEş, Kadın Girişimciler Kurulu   yeleri ve Bakanlığımız personeli katılmıştır. Toplantı kapsamında kooperatiflerin kuruluş sürecine ilişkin bilgilendirme yapılmış, kadın kooperatiflerinin ekonomik ve sosyal kalkınmadaki önemi üzerinde durularak ülkemizdeki başarılı kadın kooperatifi örneklerinden bahsedilmiştir.

  zmir   li Karabağlar   l  esinde Kavacık Kadın Kooperatifi’nin kurulabilmesi için Bakanlığımız merkezinde örnek anas  zleşmelerde değişiklik yapılarak kooperatife özgü bir anasözleşme hazırlanmıştır. Bu kapsamda kuruluşuna izin verilen Kavacık Kadın Girişimi   retim ve   şletme Kooperatifi faaliyete geçmiştir. 19-20 Eylül’de;   zmir ilinin Karabağlar ilçesinin Kavacık K  y  n  n ve köyde yetişen   z  m  n Türkiye’ye ve dünyaya tanıtılması amacıyla kadınların, aile ve Türkiye ekonomisine ve sosyal hayata katılımlarının desteklenmesi ile olumlu sonuçlarının kurumsal bir yapıya dönüştürülmesi açısından değer taşıyan geleneksel “Kavacık   z  m Festivali”   zmir Kavacık Kadın Girişimi   retim ve   şletme Kooperatifi ve   zmir’deki diğer kadın kooperatiflerinin de katılımıyla düzenlenmiştir. Festivalde Kavacık Kadın Kooperatifi, Buca Kadın Kooperatifi, Urla Kadın Kooperatifi ve Bayraklı Kadın Kooperatifinin başkan ve ortakları ile de görüşmelerde bulunulmuştur.   zmir’in Karabağlar Belediye Başkanı   le Çiğli Belediye Başkanı da çalışanları ile festivale iştirak etmiş ve Kavacık Kadın Kooperatifi’nin açılışında bulunmuştur.

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI **Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü**

9-10 Kasım 2015 tarihlerinde Uluslararası Kooperatifler Birliği (ICA) ve Uluslararası Çalışma Organizasyonu (ILO) tarafından Antalya'da düzenlenen "Kooperatifler ve İş Dünyası" başlıklı uluslararası araştırma konferansı kapsamında hazırlanan "Sosyal Ve Ekonomik Kalkınmada Kadın Kooperatifleri" başlıklı makalenin sunumu gerçekleştirilmiştir. Makalede, bir sosyal kooperatif türü olarak kadın kooperatiflerinin Türkiye'de kadın istihdamındaki rolü ve kadının iş gücüne katılımına, istihdam ve yoksullukla mücadele noktasındaki önemine, kadın kooperatiflerine yönelik ulusal ve uluslararası kurumların teşvik ve desteklerine ve başarılı kadın kooperatiflerinden örneklerle yer verilmiştir.

24/11/2015 tarihinde İstanbul Beylikdüzü'nde "Harmoni Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi kurulmuş ve söz konusu kooperatif faaliyetlerine başlamıştır.

Kadın Kooperatifleri'nin tanıtımının yapılması ve bu konuda farkındalık geliştirilmesi amacıyla "Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifleri" başlıklı broşür için içerik oluşturma ve basım süreciyle ilgili çalışmalar yürütülmektedir.

Kadın Emekini Değerlendirme Vakfı ile Kadın Kooperatifleri İletişim Ağı ve Simurg Kadın Kooperatifleri Birliği tarafından 23-25 Aralık 2015 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen "5. Kadın Kooperatifleri Buluşması" konulu toplantıda Bakanlığımız personeli tarafından yaklaşık 150 kadın kooperatifi temsilcisine "Kooperatifçilik ve Kadın Kooperatifleri" başlıklı bir sunum gerçekleştirilmiştir.

Kadın girişimcilerin kooperatif çatısı altında toplanması amacıyla gerçekleştirilen toplantılara 2015 yılında 1.225 kadın girişimci veya kooperatif ortağının katılımıyla proje kapsamında bugüne kadar eğitim alanların sayısı 1.800'ü aşmıştır.

Kooperatif Bilgi Sisteminden 19/01/2016 tarihinde alınan verilere göre 01/01/-31/12/2015 tarihleri arasında 21 tane "Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi" kurulmuştur.

Faaliyet 2015 yılı performans göstergeleri ve eğitim düzenlemeleri kapsamında tamamlanmıştır.

C) ÖNERİLER

Performans göstergesinin bir sonraki strateji döneminde daha etkin bir şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Sayısal anlamda kadın kooperatiflerindeki artış

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 4	Sermaye Yapısı ile Kredi ve Finansmana Erişim İmkânları Güçlendirilecektir.
Faaliyet 4.1.	Kooperatiflerin öz kaynak yapısının güçlendirilmesi amacıyla ortaklık payı değerinin yükseltilmesi ve ortaklık payı üst sınırının kaldırılması sağlanacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇSB, OSİB, TMKB, Kooperatif Üst Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2013
Performans Göstergesi ve Açıklama	Ortaklık paylarının değerinin en az bir kez arttırılması Mevcut 100.-TL'lik ortaklık payı değerinin, ihtiyaçları karşılama oranı gözlenerek, plan dönemi içerisinde en az bir defa artış yapılması planlanmaktadır. Ayrıca, kanun ve anasözleşmelerde 5.000 olan ortaklık payı üst sınırının kaldırılması yönünde gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Eylem, mevzuat değişiklikleri kapsamında gereğine uygun bir biçimde ele alınmaktadır.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 4	Sermaye Yapısı ile Kredi ve Finansmana Erişim İmkânları Güçlendirilecektir.
Faaliyet 4.2.	Kooperatiflerin kullanacakları banka kredilerine teminat sağlanabilmesi amacıyla Kredi-Garanti Fonu oluşturulabilirliği yönünde proje ve fizibilite çalışması yapılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	2012
İlgili Kuruluşlar	TMKB
Uygulama Dönemi	GTB, GTHB, ÇŞB, BDDK, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Bankalar Birliği
Performans Göstergesi ve Açıklama	Finansman ve garanti sağlayıcı kurumsal yapıların realize edilebilirliği üzerine yapılacak çalışmaların tamamlanması TMKB'nin öncülüğünde kooperatif üst kuruluşları tarafından bu eylemi gerçekleştirmek üzerine proje çalışması yürütülerek, rapor hazırlanacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Eylemle ilgili olarak TMKB, kooperatiflerin finansman sorunları ve çözüm yolları ile ilgili olarak sürdürdüğü çalışmaları neticesinde "**Kooperatiflerin Finansmanı İçin Model Arayışları**" isimli bir rapor hazırlamıştır.

Bu kapsamda eylem bir yönüyle tamamlanmıştır.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 4	Sermaye Yapısı ile Kredi ve Finansmana Erişim İmkânları Güçlendirilecektir.
Faaliyet 4.3.	Kooperatiflerin finansman ihtiyacını karşılamak üzere bir finansman kurumunun oluşturulabilirliği yönünde proje ve fizibilite çalışması yapılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	TKKMB, TESKOMB
İlgili Kuruluşlar	GTB, GTHB, ��SB, BDDK, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Bankalar Birliği
Uygulama Dönemi	2012
Performans Göstergesi ve Açıklama	Finansman ve garanti sağlayıcı kurumsal yapıların realize edilebilirliği üzerine yapılacak çalışmaların tamamlanması TKKMB ve TESKOMB tarafından bu eylemin realize edilebilirliği üzerine proje çalışması yürütülerek, rapor hazırlanacaktır.

B) YAPILAN   ALIşMALAR

Eylem kapsamında Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğince; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu   er  evesinde Kooperatif Bankacılığı Modeli incelenmiş olup, bir takım sonuçlara varılmıştır. Bunlar;

- Kooperatifler Bankasının kurulabilmesi için en önemli koşulun, kooperatiflerin denetim, finans, üst örgütlenme ve eğitim gibi temel sorunlarının bir yasa ile düzenlenip çözümlenmesi;
- Kurulacak finansal yapı içinde kooperatifçiliği bilen profesyonellerle bir yönetim şekli oluşturulması;
- Kooperatif bankasının organizasyon şemasının nasıl olması gerektiğinin belirlenmesi;
- Yapılanmanın merkezi mi yoksa bölgesel mi olacağı belirlenmesi;
- Bankanın tüm kooperatifleri mi yoksa uzmanlık alanlarına göre ayrı ayrı bankalar şeklinde yapılanması gerektiğinin belirlenmesi;
- Kuruluşu ve sermayesinin oluşturulmasında devletin rolünün ne olacağı konusunda mutabakata varılması;

şeklinde sıralanmıştır.

Bu kapsamda eylem bir yönüyle tamamlanmıştır.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 4	Sermaye Yapısı ile Kredi ve Finansmana Erişim İmkânları Güçlendirilecektir.
Faaliyet 4.4.	Kooperatifler ve üst kuruluşlarının borçlanma kaynak ve yöntemlerinin zenginleştirilmesine yönelik kanuni düzenlemeler yapılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, OSİB, SPK, Maliye Bakanlığı, TMKB, Kooperatif Üst Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2013
Performans Göstergesi ve Açıklama	Yeni borçlanma ve kaynak yöntemleri konusunda yapılacak yasal düzenlemelerin tamamlanması Kooperatiflerin banka kredileri dışında, farklı yöntemlerle de borçlanabilmeleri, uygun koşullarda finansman sağlama olanaklarını arttıracak olup, bu çerçevede, yatırımcı ortaklık, tahvil ihracı gibi enstrümanlara işlerlik kazandırılmasına yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunda 6455 sayılı Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde (KHK) Değişiklik Yapan Kanun le köklü değişiklikler yapılarak kalan kredi borçlarının 2014 yılından başlanmak üzere 15 yıl vadeli eşit taksitler halinde ödenmesi imkânı getirilmiştir.

Ayrıca Eylem, Kooperatifler Kanunu Tasarı Taslağında eylemden beklenen amaca uygun olarak ele alınmakta ve *bu doğrultuda, ortaklık, tahvil ihracı gibi enstrümanlara işlerlik kazandırılmasına yönelik düzenlemelere yer verilmektedir. Bu çerçevede, tahvil ve borçlanma senetleri kooperatif anasözleşmesindeki hükümler doğrultusunda ihraç edilebilecektir. Ayrıca ödeme prosedürleri de anasözleşmeyle belirlenebilecektir. İlgili hükümler ile kooperatiflerin bankalardan kullanacakları krediler dışında başka yollardan da nakit ihtiyaçlarının karşılanabilmesine zemin hazırlanmaktadır. Bunun yanında, Kooperatifler mevzuatına “yatırımcı ortaklık” hususu dahil edilerek, kooperatife ne tam bir ortak ne de ortak olmayan kişi statüsünde bulunan ve anasözleşmede belirtilen çerçevede oy kullanma hakları tamamen veya kısmen sınırlandırılabilir olan yatırımcı ortak tanımı yapılmaktadır. Yatırımcı ortaklığa ilişkin usûl ve esaslar ise Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılacak bir tebliğ ile belirlenecektir.*

ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 4	Sermaye Yapısı ile Kredi ve Finansmana Erişim İmkânları Güçlendirilecektir.
Faaliyet 4.5.	Uluslararası fonlar ile Avrupa Birliği (AB) programlarından ve kaynaklarından kooperatif ve üst kuruluşlarının faydalanabilmeleri amacıyla proje üretme kapasitelerinin arttırılması sağlanacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, OSİB, TMKB, AB Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Kooperatif Üst Kuruluşları, TZOB
Uygulama Dönemi	2012-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kooperatiflerin uluslararası fonlar ve AB fonlarından faydalanma oranının yüzde 100 oranında arttırılması Uluslararası fonlar ile Avrupa Birliği fonları hakkında kooperatif ve üst kuruluşlarını bilgilendirmek ve bu fonlar kapsamında yapılan proje çağrıları ile söz konusu projelere nasıl katılım sağlayacakları hususunda haberdar olmalarını sağlamak ve proje üretme kapasitelerini geliştirmek amacıyla çalışmalar yapılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Bu faaliyet kapsamında, TÜRKKENT'in CECODHAS'a (Avrupa Konut Örgütü) üye olmasıyla AB proje ve fonlarından yararlanması hedeflenmektedir.

Ayrıca, talep eden kooperatif ve birliklere AB Bakanlığınca proje döngüsü eğitimleri verilmiştir.

Kadın kooperatiflerinin Ab fonlarından yararlandırılmasına ilişkin eğitimler verilmektedir.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 4	Sermaye Yapısı ile Kredi ve Finansmana Erişim İmkânları Güçlendirilecektir.
Faaliyet 4.6.	Tarım Satış Kooperatif ve Birliklerine sağlanan kredi desteğinin rasyonel hale getirilmesi sağlanacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı, GTHB, Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı
Uygulama Dönemi	2012
Performans Göstergesi ve Açıklama	Yasal düzenlemelerin tamamlanması Tarım Satış Kooperatif ve Birliklerine, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan doğrudan kredi verilmesi yerine bankacılık sistemi üzerine kurulacak bir faiz gelir kaybı modeli yoluyla destek sağlanması amacıyla ilgili yasa ve kararlarda gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

6455 sayılı Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde (KHK) Değişiklik Yapan Kanunla Birliklerin kullandıkları Destekleme Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kaynaklı kredileri yeniden yapılandırılarak; bu kredilerin faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilmiştir.

Böylece Birlikler yaklaşık 670 milyon TL borç yükünden kurtarılmıştır. Kalan kredi borçları ise 2014 yılından başlanmak üzere 15 yıl gibi çok uzun bir döneme yayılarak, bu süre içinde krediyi faizsiz kullanmalarına imkân sağlanmıştır. 2015 yılı itibariyle ilk taksitler ödenmiştir.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 5	İç ve Dış Denetim Sistemleri Tümüyle Revize Edilecektir.
Faaliyet 5.1.	Başarılı ülke uygulamaları dikkate alınarak, ülke şartlarına uygun bir kooperatif dış denetim sistemi oluşturulacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, OSİB, TMKB ve Kooperatif Üst Kuruluşları, DGRV, Maliye Bakanlığı, TÜRMOB, KGMDSK
Uygulama Dönemi	2013
Performans Göstergesi ve Açıklama	Türkiye’de kurulu bütün kooperatiflerin her yıl düzenli olarak denetiminin yapılabilir hale gelmesi Kooperatiflerde; muhasebe, hukuki ve idari işlemler, iş planları ve işletme performansı gibi konularda ortaklara periyodik olarak sağlıklı bilgi sağlayacak bir dış denetim sistemine azami ölçüde ihtiyaç bulunmaktadır. Bu amaçla, ülkemize uygun bir modelin oluşturulması için Alman Kooperatifleri Konfederasyonu (DGRV) ile birlikte ortak bir çalışma yapılacaktır. Bu çalışma sonucunda gerekli kanuni düzenleme çalışmaları sonuçlandırılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

6455 sayılı Kanun ile 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Kanununa tabi Tarım Satış Kooperatiflerinin denetim kurulları kaldırılmıştır. Bu boşluğu doldurmak amacıyla, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca, ortak sayısı ve ciro gibi kıstaslar dikkate alınarak belirlenen birlikler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümlerine göre bağımsız denetime tabi sayılmıştır.

Bunun dışında kalan birlikler ve kooperatifler; hesap, işlem ve varlıkları ile mali tablolarını denetçilere denettirmek zorunda olacaktır. Buna ilişkin yönetmelik Başbakanlığa sevk edilmiştir.

Ayrıca Eylem, Kooperatifler Kanunu Tasarı Taslağında eylemden beklenen amaca uygun olarak ele alınmaktadır. Taslakta Kooperatiflerin yıllık denetimlerini, denetimle yetkilendirilen kooperatif birlikleri gerçekleştireceği öngörülmüştür. Buna göre, kurulan sistem farkları olmakla birlikte Almanya’da başarı ile uygulanan “Denetim Birliği” modelini esas almıştır. Bu denetim modeli ile esas itibarıyla kooperatifçilik sistemimizin denetim ihtiyacını kendi içinde karşılaması, bu çerçevede fayda sağlayan bir denetim yapılarak kaynak israfının önlenmesi amaçlanmış ve kooperatiflerin her hesap döneminde zorunlu olarak denetlenmesi öngörülmüştür. Buna göre denetim, zaman

zaman veya hesap dönemi sonunda değil sürekli olarak yapılacak ve bütünsel olarak gerçekleştirilerek, kooperatiflerin malvarlığı ile finansal durumunun tespiti ve kooperatif yönetiminin hukuka uygunluğunun belirlenmesi gayesini g decektir. Öte yandan denetime yetkili kooperatif birliklerine yıllık periyodik denetim yetkisinin yanında, ortakların kooperatif hakkındaki  ik yetlerini inceleme yetkisi de tanınmıştır.

Ayrıca ilgili bakanlıklar; denetime yetkili kooperatif birliklerinden gerekli görülen konularda inceleme yapılmasını, ilgililerin uyarılmasını, inceleme sonuçları hakkında bakanlığa bilgi verilmesini istemeye yetkili kılınmışlardır. ilgili bakanlıkların denetime ilişkin görev ve yetkileri çok açık bir şekilde kaleme alınarak Bu denetimlere ilişkin usul ve esaslar konusunda düzenleme yapma yetkisi Gümrük ve Ticaret Bakanlığına verilmiştir.

C)  NER LER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 5	İç ve Dış Denetim Sistemleri Tümüyle Revize Edilecektir.
Faaliyet 5.2.	Kooperatif iç denetim uygulamasının daha işlevsel bir yapıya kavuşturulması yönünde yasal düzenleme yapılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, OSİB, TMKB, Kooperatif Üst Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2013
Performans Göstergesi ve Açıklama	İç denetim sisteminin etkinleştirilmesi sonucunda, kamuya yansıyan şikâyet oranının her yıl yüzde 5 oranında azaltılması Kooperatif ve üst kuruluşlarında gerek ortaklar gerekse denetim kurulu üyeleri tarafından yapılan denetimlerin daha verimli ve sonuç alınmasına yönelik bir hale getirilmesi yönünde gerekli kanuni düzenleme ve yönlendirme çalışmaları yapılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

4572 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle, Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinde etkin olarak görev yapmayan denetim kurulları kaldırılmış olup, denetim boşluğunun doldurulması ve etkili bir denetim sisteminin oluşturulması amacıyla, Bakanlıkça ortak sayısı ve ciro gibi kıstaslar dikkate alınarak belirlenen birliklerin, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümlerine göre bağımsız denetime tabi tutulmuşlar. Diğer birlikler ile kooperatiflerin nasıl denetleneceğine ilişkin Yönetmelik Başbakanlığa sevk edilmiştir.

Kooperatif ve birliklerde, ortaya çıkan sorunlara zamanında ve daha hızlı çözüm üretmek amacıyla **erken risk uyarı** sistemi getirildi. Birlik ve ortak kooperatiflerin veya kooperatifin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, gerekli önlemlerin alınması ve riskin yönetilmesi amacıyla derhal uzmanlardan bir komitenin kurulması ve bu komitenin sağlıklı bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere de her türlü tedbirin alınması zorunlu hale getirilmiştir.

Diğer taraftan, genel hükümlere tabi kooperatifler için de etkin denetim anlayışının getirilmesi bakımından, benzer bir yaklaşım Kooperatifler Kanunu Tasarı Taslağında da benimsenmiştir.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 6	Kurumsal ve Profesyonel Yönetim Kapasitesi Arttırılacaktır
Faaliyet 6.1	“Kurumsal Yönetim İlkeleri”ne uyum sağlanmasına yönelik bir dizi düzenleme yapılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ���B, OS��B, SPK, Kooperatif ��st Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2014
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kooperatif ve üst kuruluşlarında kurumsal yönetim ilkelerine uyumun sağlanmasına yönelik ikincil düzenlemelerin uygulamaya konulması Kooperatif ve üst kuruluşlarının kurumsal yönetim ilkelerine uyumunun sağlanmasına yönelik ikincil düzenlemeler uygulamaya konulacaktır.

B) YAPILAN  ALİşMALAR

Tarım satış kooperatif ve birlikleri ile ilgili 4572 sayılı Kanunda 2013 yılında önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda; Kanunun amacı yeniden düzenlenerek, tarım satış kooperatif ve birliklerinin kooperatifçilik ve **kurumsal yönetim** ilkelerine uygun olarak yönetilmelerini öngörülmüştür. (Md.1/1). Ayrıca, kooperatif ve birlik organları ile temsile yetkili personelinin, tüm faaliyet ve kararlarında, iş ve işlemlerinde genel kabul görmüş rasyonel işletmecilik uygulamaları ile **kurumsal yönetim** ve kooperatifçilik ilkelerini dikkate alacağı, kuruluş amaçları doğrultusunda hareket edeceği, varlıklarını, mali yapısını ve rekabet gücünü koruyup geliştirme yönünde gerekli titizliği göstereceği ve basiretli bir tacir gibi davranacağı Kanun maddesi haline getirilmiştir(Md.3/4).

Gümrük ve Ticaret Bakanlığına kanunların emredici hükümlerine ve amacına aykırı olmamak şartıyla, Kanunda  rnek anasözleşmeyle düzenleneceği belirtilen hususlar ile kooperatif ve birliklerin çalışmalarına ilişkin gerekli gördüğü konularda düzenleme yapma ve **kurumsal yönetim** ilkelerini belirleme yetkisi verilmiştir(Md.3/6).

Diğer taraftan, , benzer bir yaklaşım Kooperatifler Kanunu Tasarı Taslağında da benimsenmiştir.

Genel hükümlere tabi kooperatifler için kurumsal yönetim ilkelerinin getirilmesi bakımından Taslakta yönetim kurulu üyelerinin haiz olması gereken özellikler sayılmış olup, ilgili bakanlıklarca çıkarılabilecek olan ikincil düzenlemelerden olan tebliğlerle ek şartlar aranabileceği belirtilmektedir. Ayrıca, her yönetim kurulu  yesi kooperatifin tüm iş ve işlemleri hakkında bilgi isteyebilme, soru sorabilme, inceleme yapabilme hakkına sahip olacaktır. Kurumsal yönetim ilkelerinden şeffaflık ve hesap verilebilirlik kıstasları

ele alınarak yönetim kurulu toplantılarında, yönetim kurulunun bütün üyeleri gibi, kooperatif yönetimiyle görevlendirilen kişiler ve komiteler de bilgi vermekle yükümlü hale gelecek, bir üyenin bu konudaki istemi de reddedilemeyecek; soruları cevapsız bırakılamayacaktır. Diğer yandan; Gümrük ve Ticaret Bakanlığının, kooperatifçilik uygulamalarıyla ilgili olarak ihtiyaç duyulan konularda gerekli düzenlemeleri yapmaya yetkili olduğu ve kooperatiflerden sorumlu bakanlıkların, bu kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak gerekli tedbirleri almaya ve düzenlemeleri yapmaya yetkili olduğu hususuna yer verilmiştir.

İlgili değişiklikler ile kooperatiflerde şeffaflık ve hesap verebilirlik anlamında ilerleme sağlanabilecektir.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 6	Kurumsal ve Profesyonel Yönetim Kapasitesi Arttırılacaktır
Faaliyet 6.2.	Kooperatif üst kuruluşları tarafından, kurumsal strateji belgeleri hazırlanacaktır.
Sorumlu Kuruluş	TMKB
İlgili Kuruluşlar	Kooperatif Merkez Birlikleri, TSKB, Pankobirlik, GTB, GTHB, ÇŞB, OSİB
Uygulama Dönemi	2013
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kooperatif Merkez Birlikleri tarafından hazırlanacak olan, Kurumsal Strateji Belgelerinin tamamlanması Kooperatif üst kuruluşları tarafından, faaliyet gösterdikleri alana ilişkin bilgileri, mali ve idari durumlarını, vizyon, misyon ve ilkelerini, hedefleri ile faaliyet ve projelerini içeren kurumsal strateji belgeleri hazırlanacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

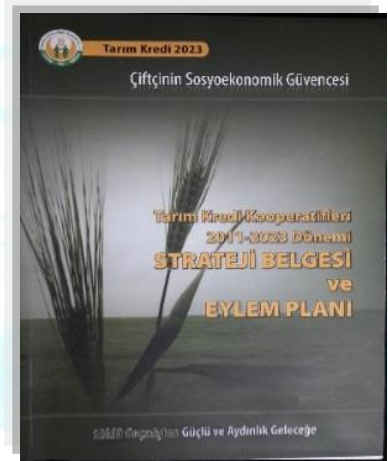
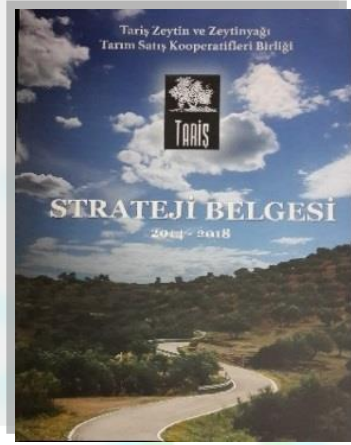
Eylemden sorumlu kooperatif üst kuruluşları Kurumsal Strateji Belgelerinin nasıl hazırlanması gerektiğine ilişki rehber niteliğinde çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda, Türkiye Milli Kooperatifler Birliği "**Kooperatifler İçin Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzu**"nu ve Türkiye Kent Kooperatifleri Merkez Birliği de "**Kooperatifler için Stratejik Planlama Kılavuzu**"nu hazırlayarak hizmete sunmuştur.

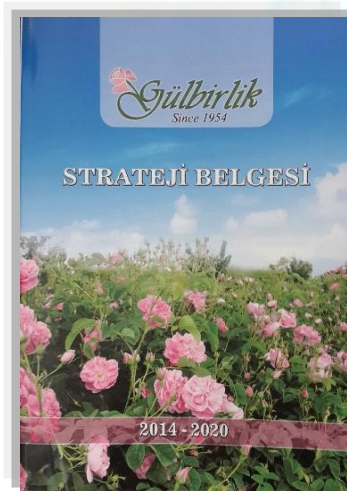

Kooperatif Birliklerinden; Türkiye Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Merkez Birliği (TESKOMB), Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Türkkent, Türkkonut, Marmarabirlik, Karadenizbirlik, Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliği, Tariş Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği, Tiftikbirlik, Çukobirlik, Tüm Tüketim Kooperatifleri Merkez Birliği, Trakyabirlik, Fiskobirlik, Gülbirlik, Tariş Pamuk Birliği, Tariş İncir Birliği, Antbirlik, Pankobirlik ve Kozabirlik gibi birlikler Yeni Türkiye ve yeni kooperatifçilik vizyonuna uyum sağlama gayretinin bir sonucu olarak kendi stratejilerini oluşturabilme ve yönetebilme yeteneğine sahip olduklarını hazırladıkları “Sektörel Strateji Belgeleri” ile kanıtladılar.

Böylece, cumhuriyet tarihinde ilk kez Birlikler tarafından sektörel strateji belgeleri hazırlanmış olup, dolayısıyla bu Birlikler kendi yol haritalarını da kendileri belirlemişlerdir.

Bu kapsamda eylem tamamlanmıştır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 6	Kurumsal ve Profesyonel Yönetim Kapasitesi Arttırılacaktır.
Faaliyet 6.3.	Büyük �l�ekli kooperatifler ve üst kuruluşları için internet sitesi oluşturulması zorunluluğu getirilecektir.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ��B, Kooperatif �st Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2013
Performans Göstergesi ve Açıklama	Kooperatiflerin yüzde 50'sinin internet sitelerini kurması Kooperatif ortaklarının bilgi almalarının kolaylaştırılması amacıyla, ortak sayısı anlamında belli b�y�kl�ğ�e ulaşmış kooperatifler ve üst kuruluşlar için internet sitesi oluşturulması zorunluluğu getirilecektir. Kooperatiflerin internet sitelerinde faaliyetleri ve durumu hakkında bilgilerin belli aralıklarla (aylık) yayınlanmasıyla, kooperatif ortaklarının bilgi alma hakları ve şeffaflık sağlanabilecektir.

B) YAPILAN  ALIşMALAR

Eylem kapsamında yazılım çalışmaları sürdürülen Kooperatif Bilgi ve Denetim Sistemi Projesi ile her bir kooperatif ve üst kuruluşu için web sitesi oluşturulması öngörülmüştür ve bu eylem kapsamındaki faaliyetler "1.3 Kooperatiflere yönelik gözetim, denetim ve uygulama hizmetlerinin etkinleştirilmesi ve sağlıklı istatistik  verilerin üretilmesini sağlamak üzere bir veri tabanı oluşturulacaktır" numaralı faaliyet içinde değerlendirilmektedir.

Kooperatifler Kanunu Tasarısı Taslağında; "Elektronik Ortamda Bilgi Aktarımı" başlıklı bölümünde kooperatiflerce web sitesi kurulması yönünde düzenlemeler öngörülmektedir.

C)  NER LER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 6	Kurumsal ve Profesyonel Yönetim Kapasitesi Arttırılacaktır.
Faaliyet 6.4.	Kooperatif yönetim kurullarında profesyonel yönetici bulunmasına imkân sağlanacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, OSİB, TMKB, Kooperatif Üst Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	2013 yılından itibaren profesyonel yönetici çalıştıran kooperatif sayısında yıllık yüzde 10'luk bir artış gerçekleştirilmesi. Mevcut kooperatiflerin yüzde 10'unun yönetim kurullarında profesyonel yönetici bulunmasının sağlanması Yapılacak kanun değişikliği sonrasında isteyen kooperatiflerin anasözleşmelerinde yer verecekleri hükümler ile yönetim kurullarının tamamının veya bir kısmının dışarıdan seçilebilecek profesyonel yöneticilerden oluşmasına imkân sağlanacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

2013 yılında 4572 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle, Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinde profesyonel yönetim anlayışı getirilmiştir. Buna göre, seçimle gelen Birlik yönetim kurulu üyelerinden en az ikisinin dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun ve örnek anasözleşmede belirtilen niteliklere sahip kişiler arasından seçilmesi öngörülmüştür.

Genel Müdür ve müdürlerin en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun olması şartı getirilmektedir. Birliklerde Genel Müdür, kooperatiflerde Müdürün yönetim kurulunun doğal üyesi olması sağlanmıştır.

Ayrıca, Kooperatif ve Birliklerde çağdaş işletmecilik ve kurumsal yönetim ilkelerinin hayata geçirilmesi için düzenlemeler yapılmıştır.

Eylem, Kooperatifler Kanunu Tasarısında, yönetim kurulu üyeliğine seçilebilmek için kooperatif ortağı olma şartının kaldırılması ve ilgili bakanlıklara ve kooperatiflere yönetim kurulu üyeliği için ek şartlar belirleme hakkı getirilmesi ile uzman ve profesyonel yönetim kurullarının oluşturulabilmesinin yolu açılmıştır.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 6	Kurumsal ve Profesyonel Yönetim Kapasitesi Arttırılacaktır
Faaliyet 6.5.	Kooperatif ortaklarına kooperatifin faaliyetleri ile ilgili periyodik olarak bilgi verilmesi zorunluluğu getirilecektir.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ��SB, TMKB, Kooperatif ��st Kuruluşları
Uygulama Dönemi	2013
Performans Göstergesi ve Açıklama	Ortaklara bilgi verilmesine ilişkin düzenlemelerin tamamlanma tarihi Kooperatif denetim ve yönetim kurulu ��yeleri tarafından kooperatif ortaklarına belli aralıklarla (3-6 ay) ve çeşitli yöntemlerle bilgi vermeleri yönünde kanuni zorunluluk getirilecektir.

A) YAPILAN   ALIşMALAR

Eylem, Kooperatifler Kanunu Tasarısı Taslağında bilgi edinme ve inceleme hakları, anas  zleme veya kooperatif organlarından birinin kararıyla sınırlandırılıp kaldırılamayacağı hükme bağlanmaktadır. Böylece ortak, kooperatifin işleri hakkında yönetim kurulundan, denetimin yapılma şekli ve sonuçları hakkında ise denetime yetkili kooperatif birliğinden bilgi isteyebilecektir. Bilgi edinme talebi yalnızca verilecek bilgi kooperatifin sırlarını içerdiği veya diğer kooperatifin menfaatlerini tehlikeye düşürdüğü durumda reddedilebilecektir. Genel kurul toplantı çağrısıyla birlikte ortakların incelemesine hazır bulundurulacak tablo ve raporlar belirtilmiş ve bunların elektronik ortama aktarılacağı hüküm altına alınmaktadır. Bu tablo ve raporların elektronik ortamda yayınlanması, özellikle yönetimde şeffaflığın sağlanması adına, ortakların yıl boyunca kooperatif hakkındaki bilgilere zaman ve mekan sınırı olmaksızın ulaşmasını ve geçmiş yıllarla karşılaştırma yapabilmesini sağlayacaktır.

B) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 7	Mevzuat Altyapısı Uluslararası Esaslara ve İhtiyaçlara Göre Geliştirilecektir.
Faaliyet 7.1.	1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nda uluslararası esaslar ve günün ihtiyaçları doğrultusunda değişiklik yapılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, TMKB, Kooperatif Üst Kuruluşları, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, İlgili STK'lar, DGRV
Uygulama Dönemi	2013-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	1163 sayılı Kanunda değişiklik çalışmalarının sonuçlandırılma tarihi. İkincil mevzuat düzenlemelerinin tamamlanma tarihi. Uygulamada karşılaşılan sorunların çözümü, yeni TTK'nın getirdiği yenilikler, AB düzenlemeleri, BM ve ILO Kararları ile uluslararası kooperatifçilik ilke ve uygulamalarına uyumun sağlanması gibi amaçlarla, kooperatifçilikten sorumlu bakanlıklar tarafından, kooperatif üst kuruluşları ile birlikte Kooperatifler Kanununda değişiklik çalışmaları sonuçlandırılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun günün değişen koşullarına uygun olarak yeniden düzenlenmesi amacıyla Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü bünyesinde Yeni Kooperatifler Kanunun Tasarısı Taslağı ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere Bakanlık Makamının 03/04/2013 tarihli ve 2013/15 sayılı Onayıyla "Kooperatifler Kanunu Taslağı Hazırlık Komisyonu" kurulmuştur.

11 Nisan 2013 tarihi itibarıyla kanun tasarısının yazım çalışmalarına başlayan Komisyon, öncelikle mevcut Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi'nde belirlenen hedefler ve bu hedeflere ulaşılabilmesi için ortaya konulan eylemleri göz önünde bulundurmaktadır.

Diğer Bakanlıklardan yetkililerin katılımı ile yaklaşık beş ay boyunca yürütülen çalışmalar sonrasında, kooperatifler kanununun yeniden yazılması gerektiği konusunda görüş birliğine varılarak taslak bir metin oluşturulmuştur.

Kanun çalışmaları kapsamında;

- Uluslararası kooperatifçilik uygulamaları incelenmekte, değişik ülke kooperatifçilik kanunlarında yer alan hükümlerin ülkemize uygunluğu değerlendirilmektedir.

- Birleşmiş Milletler ve Uluslararası   alışma   rg  t   tarafından kooperatifçilik mevzuatı hazırlanmasına ışık tutabilecek mahiyette olan mevzuat hazırlama rehberleri temel alınmaktadır.
- Bakanlığımız tarafından 2008 yılında Kooperatifçilik mevzuatını yeniden düzenleme çalışmaları çerçevesinde hazırlanan “Düzenleyici Etki Analizi” ve buna yönelik gerçekleştirilen anket çalışması ile bu dönemde hazırlanan değişiklik taslakları incelenmektedir.
- Yeni Türk Ticaret Kanunu ile Sermaye Piyasası Kurulu’nun çok ortaklı şirketlere ilişin mevzuatı ele alınmaktadır.

20 Mayıs 2013 tarihinde Genel Müdürlüğümüz toplantı salonunda Müsteşar Yardımcısı başkanlığında düzenlenen toplantıda, çalışmalar hakkında Makama bilgi verilmiş ve hazırlanan taslak üzerindeki görüşleri dinlenmiştir.

19 Eylül 2013 tarihinde Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünde Maliye Bakanlığı ile Komisyon   yelerinin katılımıyla düzenlenen toplantıda yeni “Kooperatifler Kanunu Taslağı”nın vergiyle ilgili bölümleri değerlendirilmiştir.

25-29 Ekim 2013 tarihlerinde Antalya’da Gümrük ve Ticaret Bakan Yardımcısının katılımlarıyla düzenlenen “Kooperatifler Kanunu Hazırlık   alıştayı”nda, komisyon   yeleri tarafından kooperatiflerden sorumlu Bakanlıklar ile kooperatif üst kuruluşlarının temsilcilerine taslak metin hakkında bilgi verilerek görüş ve   nerileri alınmıştır.

30 Kasım-6 Aralık 2013 tarihlerinde Bursa’da düzenlenen toplantıda diğer kurum ve kuruluşlardan iletilen görüşler doğrultusunda taslak metin üzerinde çalışmalara devam edilmiştir.

25/04/2014 tarihinde Uluslararası Kooperatifler Birliği (ICA), Uluslararası   alışma   rg  t   (ILO) ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliği’nin işbirliği içerisinde Ankara’da ülkemiz ve dünyadaki kooperatifçilik eğitimini ele alan bir   alıştay düzenlenmiştir. Toplantıda, yabancı devletlerin kooperatifçilikle ilgili kanunlarında yer alan düzenlemeler ve uygulamada karşılaşılan sorunlara ilişkin bilgiler verildikten sonra ülkemizdeki kooperatifçilik eğitiminin tarihçesi ve yeni kooperatifler kanununda eğitime ilişkin hangi hükümlerin yer alması gerektiğine ilişkin görüşler bildirilmiştir.

2015 yılı içerisinde Bakanlık   st düzey yöneticilerine sunumlar hazırlanmıştır.

Makamlarınca talimat verilen konular üzerine değişiklik çalışmaları yapılmakta ve yeni bir Değerlendirme Etki Analizi   zerine çalışmalar sürdürülmektedir.

C)   NER  LER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 7	Mevzuat Altyapısı Uluslararası Esaslara ve İhtiyaçlara Göre Geliştirilecektir.
Faaliyet 7.2.	4572 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununda gerekli değişiklikler yapılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	TSKB, GTHB, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı
Uygulama Dönemi	2012
Performans Göstergesi ve Açıklama	Yasal düzenlemenin tamamlanma tarihi Tarım Satış Kooperatif ve Birliklerinin sürdürülebilir mali ve idari yapılara sahip olmaları ve rasyonel bir finansman modeli oluşturulması yönünde düzenlemelerin yapılması ve 4572 sayılı kanunda yeniden yapılandırma dönemi ile ilgili olarak yer alan geçici maddelerin kaldırılması amacıyla söz konusu yasada değişiklik yapılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunda değişiklik çalışmaları yürütmek üzere Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü bünyesinde bir Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin faaliyet gösterdikleri sektörlerdeki rolleri ile mali durumlarının analizine ilişkin çalışmalar yapılmış ve bu çalışmalar sonucunda **“Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin Mali Durum Analizi”** hazırlanmıştır. Ayrıca bu çalışmaları güçlendirmek amacıyla, kamu dışından teknik danışmanlık hizmeti alınmıştır. Bu kapsamda, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından tarım satış kooperatif ve birliklerinin varlık nedenlerini, faaliyetlerini ve bu faaliyetleri gerçekleştirmede ne derece etkin olduklarına ilişkin bir **“Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Projesi Raporu”** hazırlanmıştır.

Bu kapsamda, Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinden 4572 sayılı Kanuna ve örnek anasözleşmelere ilişkin değişiklik görüş ve önerileri istenmiş ve yaklaşık 40 Tarım Satış Kooperatifi ile Birliklerin görüş ve önerileri alınmıştır. Gelen görüş ve öneriler değerlendirilerek tasnif edilmiştir. Bu görüş ve öneriler de dikkate alınarak hazırlanan 4572 sayılı kanun değişikliği taslağı tarım satış kooperatifleri birliklerinin genel müdür ve yönetim kurulu başkanlarıyla değerlendirilmiştir.

Bütün bu çalışmalar sonucunda hazırlanan 4572 sayılı Kanun'da değişiklik öneren düzenlemeler 11 madde halinde “Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”na konulmuş ve söz konusu kanun tasarısı 28.3.2013 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaşmış ve 11/04/2013 tarihli ve 28615 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

4572 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri hakkında Kanunda Yapılan Değişiklikler kapsamında yapılacak İkincil Mevzuat Çalışmaları kapsamında da bir takım çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Yapılan bu değişikliklere açıklık getirmek amacıyla bir genelge hazırlanarak, uygulanması için Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerine gönderilmiştir.

Bağımsız Denetime Tabi Olacak Tarım Satış Kooperatif Birliklerinin Belirlenmesine Dair Tebliğ 14/06/2013 tarih ve 28677 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerin (TSKB) 1/5/2000 tarihinden sonra Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kaynaklarından kullandıkları ve bakiyesi bulunan kredi borçlarının, 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca yeniden yapılandırılarak tahsiline ilişkin usul ve esaslar, 08/11/2013 tarih ve 28814 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tasfiye Kararı Alan Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin Tasfiyelerine İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesi ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Olan Borçlarının Terkin Edilmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı 18/12/2013 tarih ve 28855 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri için hazırlanan örnek anasözleşme taslakları, Birlik temsilcilerinin ile birlikte 25-29 Aralık 2013 tarihleri arasında yapılan toplantılarda görüş ve önerilerine açılmıştır. Yapılan tüm çalışmalar değerlendirilerek, örnek anasözleşmelerin taslak metinleri oluşturulmuş ve 4572 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca, Birliklerin görüşlerine yeniden sunulmuştur. Birliklerden gelen görüşler değerlendirilerek uygun olanlar taslak metinlere eklenmiş ve değerlendirmesini yapmak üzere örnek anasözleşme taslakları Hukuk Müşavirliğine gönderilmiştir. Hukuk Müşavirliği görüşleri çerçevesinde taslak metinde düzenlemeler yapılmış ve müsteşarlık makamına metnin son hali bir sunum ile arz edilmiştir.

Tarım Satış Kooperatifi Ve Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Örnek Anasözleşmelerine İntibak Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair Tebliğ 08.04.2014 tarih ve 28966 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 7	Mevzuat Altyapısı Uluslararası Esaslara ve İhtiyaçlara Göre Geliştirilecektir.
Faaliyet 7.3.	Gayri faal kooperatiflerin kısa sürede tasfiyesinin sağlanmasına yönelik yasal düzenleme yapılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, TMKB
Uygulama Dönemi	2013-2016
Performans Göstergesi ve Açıklama	İlgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinden oluşan bir komisyon kurulması, komisyonunun gözden geçirme çalışmaları sonucunda rapor hazırlanması ve gerekli tedbirlerin alınması Kooperatiflere yönelik vergi ve rekabet hukuku uygulamaları ile muhasebe standartları konusunda, kooperatiflerin kendine özgü yapılarının dikkate alınması ve kooperatifçiliğin özendirilmesi amacıyla, gözden geçirme ve iyileştirme çalışmaları yapılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Eylemle ilgili olarak, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun Geçici 7 nci maddesine; tasfiye süreci düzenleme kapsamına dahil olan kooperatiflerin kolaylaştırılmış usulle tasfiyelerine ve ticaret sicili kayıtlarının silinmelerine ilişkin hüküm konulmuştur.

Ayrıca, bu konuda izlenecek usul ve esasları belirleyerek uygulamayı kolaylaştırmak amacıyla Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından “Münfesi Olmasına veya Sayılmasına Rağmen Tasfiye Edilmemiş Anonim ve Limited Şirketler ile Kooperatiflerin Tasfiyelerine ve Ticaret Sicili Kayıtlarının Silinmesine İlişkin Tebliğ” hazırlanmış, 30/12/2012 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Bu kapsamda, 31/12/2013 tarihi itibarıyla 18.839 kooperatifin tasfiye süreci tamamlanmış ve ticaret sicili kayıtları silinmiştir.

Anılan tebliğ kapsamında, 31/12/2014 tarihi itibarıyla 34.037 kooperatifin tasfiye süreci tamamlanmış ve ticaret sicili kayıtları silinmiştir. Söz konusu madde kapsamında yapılacak uygulamadan 01.07.2015 tarihine kadar münfesi olacak kooperatifler yararlanabilmektedir. **31/12/2015 tarihi itibarıyla 35.366 kooperatifin sicilden terkin işlemleri tamamlanmıştır.**

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI **Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü**

Bu tarihten sonra da tasfiye konusunda her hangi bir sıkıntı yaşanmaması amacıyla yeni Kooperatifler Kanunu Taslağına benzer hükümler konulması yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

Adı geçen eylem dahilinde, Kooperatifler Kanun Tasarı Taslağında belirli şartları sağlamayan kooperatiflerde, kooperatifin devamlılığı için kanun tarafından bir süre öngörülmekte olup, bu süre sona ermesine rağmen mevcut durumunu kanuna uygun hale getiremeyen kooperatiflerin ise tasfiyeleri yoluna gidileceği öngörülmektedir. Bu maddeler ile tasfiyenin en kısa sürede sonuçlanması amaçlanmaktadır.

C) ÖNERİLER

Eylemle ilgili olarak hâlihazırda bir öneri bulunmamaktadır.

A) STRATEJİK HEDEF/FAALİYET İLE İLGİLİ BİLGİLER

Stratejik Hedef 7	Mevzuat Altyapısı Uluslararası Esaslara ve İhtiyaçlara Göre Geliştirilecektir.
Faaliyet 7.4	Kooperatiflere yönelik vergi ve rekabet hukuku uygulamaları ile muhasebe standartları konusunda gözden geçirme ve iyileştirme çalışmaları yapılacaktır.
Sorumlu Kuruluş	GTB
İlgili Kuruluşlar	GTHB, ÇŞB, OSİB, TMKB, Maliye Bakanlığı, Rekabet Kurumu, KGMDSK, Kooperatif Üst Kuruluşları, TÜRMOB
Uygulama Dönemi	2012-2014
Performans Göstergesi ve Açıklama	İlgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinden oluşan bir komisyon kurulması, komisyonunun gözden geçirme çalışmaları sonucunda rapor hazırlanması ve gerekli tedbirlerin alınması Kooperatiflere yönelik vergi ve rekabet hukuku uygulamaları ile muhasebe standartları konusunda, kooperatiflerin kendine özgü yapılarının dikkate alınması ve kooperatifçiliğin özendirilmesi amacıyla, gözden geçirme ve iyileştirme çalışmaları yapılacaktır.

B) YAPILAN ÇALIŞMALAR

Bu faaliyetle ilgili olarak 21/03/2013 tarihinde Genel Müdürlüğümüzde bir toplantı gerçekleştirilmiş olup, bu toplantıda, kooperatiflerin bahse konu alanlardaki yasal düzenlemeler nedeniyle karşılaştıkları sorunların tespit edilerek çözüm önerilerinin değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan “Değerlendirme Formu” gönderilmiştir. Gönderilen formlar ilgili kuruluşlarca doldurulmuş olup, çalışma birimi tarafından değerlendirilmektedir.

Değerlendirme formuna yapılan geri dönüşlerin;

- Kooperatiflerin kurumlar, katma değer ve gelir vergisi kanunundan kaynaklanan sorunları,
- Diğer kanunların uygulamalarından (Harç, Damga vb.) kaynaklanan sorunları,
- 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun kapsamında karşılaşılan sorunlar,
- Tek düzen hesap planında kooperatiflerin karşılaştığı sorunlar,
- Muhasebe uygulamalarında karşılaşılan sorunlar,
- Kooperatif muhasebecilerin karşılaştığı sorunlar

şeklinde tasnifleme çalışmaları sürdürülmektedir.

Kooperatiflerin bu kapsamda karşılaştıkları sorunların tasniflenmesi neticesinde ilgili kurum ve kuruluşlarla iletişime geçilerek uygulamadan ya da mevzuattan kaynaklanan sorunların giderilmesi kapsamında çeşitli çalışmalar yapılacaktır.

Kooperatiflerin belediyelerce alınan emlak vergisi (hizmet binası muafiyetinden yararlandırılmama gibi) uygulamalarından kaynaklanan sorunların giderilmesi amacıyla İçişleri Bakanlığı (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne) yazı yazılmıştır. İçişleri Bakanlığı tarafından bu kapsamda 81 İl Valiliğine kooperatiflerin taşınmazlarından alınacak emlak vergisi uygulamalarında iller dahilindeki belediyelerin ilgili mevzuat doğrultusunda uygulamalarını sağlaması hususunda yazı gönderilmiştir.

Öte yandan, kooperatiflerin vergisel y  k  ml  kl  rine ilişkin olarak yapılan çalışmalar sonucunda Gelir Vergisi Kanunu Tasarısının 9, 22 ve 53   nc   maddelerinin ilgili fıkraları hakkında oluşturulan görüş ve öneriler bir rapor haline getirilerek Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

C) ÖNERİLER

Kooperatifçiliğin başarılı bir şekilde uygulandığı ülkelerin vergi mevzuatları incelendiğinde kooperatiflerin diğer  irket türlerinde herhangi bir farkı olmadığı ve diğer şirketlerle aynı şekilde vergiye tabi oldukları gözlemlenmiştir. Nitekim Maliye Bakanlığı da bu doğrultuda kanun tasarılarını hazırlamıştır. Kooperatiflerin sadece ortak i i işlemleri için vergi muafiyet ve istisnaları bulunmakta olup ortak dışı işlemler ticari faaliyet olduğu için tacir hükmü şahıs gibi vergiye tabi tutulmaktadır. Bu doğrultuda mevcut uygulamanın doğru olduğu değerlendirilmektedir.